

Република Србија
Агенција за
привредне регистре

САОПШТЕЊЕ
О ПОСЛОВАЊУ ПРИВРЕДЕ У
РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У

2015

ПОДАЦИ ЗА СТАТИСТИЧКЕ И ДРУГЕ ПОТРЕБЕ

БЕОГРАД, ЈУН 2016

ИЗДАЈЕ: Агенција за привредне регистре
Београд, Бранкова 25
Телефон: + 381 11 333 1 443
E-mail: bonitet@apr.gov.rs
<http://www.apr.gov.rs>

Приликом коришћења података из ове публикације обавезно
навести Агенцију за привредне регистре као њихов извор.

САДРЖАЈ

МАКРОЕКОНОМСКИ АМБИЈЕНТ.....	5
ПОСЛОВАЊЕ ПРИВРЕДЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2015. ГОДИНИ	7
Резиме	7
I ПОСЛОВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА	9
1. Број привредних друштава и број запослених	9
2. Финансијске перформансе привредних друштава	11
2.1 Резултати пословања привредних друштава	11
2.2 Пословна имовина и извори финансирања привредних друштава	13
3. Концентрација финансијских перформанси привредних друштава	16
3.1 Финансијске перформансе привредних друштава према секторима	16
3.2 Финансијске перформансе привредних друштава према величини	22
4. Пословање одабраних сегмената привредних друштава	26
4.1 Финансијске перформансе сегмента привредних друштава без јавних предузећа и привредних друштава у поступку приватизације, стечају и ликвидацији	26
4.2 Финансијске перформансе јавних предузећа	30
4.3 Финансијске перформансе привредних друштава у поступку приватизације (без јавних предузећа и привредних друштава у стечају и ликвидацији)	34
4.4 Финансијске перформансе привредних друштава у стечају и ликвидацији (без јавних предузећа).....	37
II ПОСЛОВАЊЕ УСТАНОВА	41
1. Број установа и број запослених	41
2. Финансијске перформансе установа	41
2.1 Резултати пословања установа	41
2.2 Пословна имовина и извори финансирања установа	42
III ПОСЛОВАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИКА	44
1. Број предузетника и број запослених	44
2. Финансијске перформансе предузетника	44
2.1 Резултати пословања предузетника	44
2.2 Пословна имовина и извори финансирања предузетника	45
Списак табела и графикана	48

МАКРОЕКОНОМСКИ АМБИЈЕНТ

Привреда Републике Србије у 2015. години борила се са изазовима испољеним на глобалном нивоу, а поправљање макроекономских прилика у земљи одраз је интензивирања укупних економских токова, остварених у условима спровођења мера фискалне консолидације и структурних реформи. Кључне полуге развоја били су јачање инвестиционих улагања и раст извоза, а позитиван ефекат имали су и благи опоравак кредитне активности и пораст запослености, који су праћени ниским инфлационим притисцима.

Да је српска економија напустила рецесиону путању којом се кретала у претходној години и током 2015. године започела трасом опоравка указује и благо јачање домаће привреде мерено међугодишњим растом бруто домаћег производа од 0,7%.

Највећи раст бруто домаћег производа бележи сектор F-Грађевинарство, а значајан раст остварен је и у разменљивим

секторима¹ В-Рударство, С-Прерађивачка индустрија, D-Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром и Е-Снабдевање водом и управљање отпадним водама..... Пад бруто домаћег производа посебно је био изражен у сектору А-Пољопривреда, шумарство и рибарство.

Међутим, главни део привредне активности, као и протеклих година, обављан је у оквиру неразмњивих сектора, и то у секторима G-Трговина на велико и мало..., H-Саобраћај и складиштење и I-Услуге смештаја и исхране, који су и остварили највећи део бруто домаћег производа.

Узлазну путању којом је кренула домаћа привреда показује и годишњи раст индустријске производње од 8,2%, што је, након негативне тенденције у претходној години, знатно изнад нивоа раста укупне домаће економије. Увећање физичког обима производње у 2015. години посебно је изражено у сектору D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, па-

Табела 1: Основни макроекономски показатељи

ОПИС	ГОДИНА	
	2015	2014
Бруто домаћи производ (у милионима динара - текуће цене)	3.973.033,6	3.908.469,6
Стопа раста бруто домаћег производа	0,7	-1,8
Индустријска производња	108,2	93,5
Годишња стопа инфлације (индекс потрошачких цена)	1,5	1,7
Извоз (у милионима евра)	12.028,4	11.158,5
Увоз (у милионима евра)	16.392,8	15.496,6
Број запослених (у хиљадама)	1.883	1.845
Бруто зараде (у динарима)	61.145	61.426
Нето зараде (у динарима)	44.432	44.530
Курс динара према еврџ (на дан 31. децембар)	121,63	120,96
Курс динара према долару (на дан 31. децембар)	111,25	99,46

Извори података: Републички завод за статистику Србије, Народна банка Србије

¹ **Разменљиви сектори су:** А-Пољопривреда, шумарство и рибарство; В-Рударство; С-Прерађивачка индустрија; D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Е-Снабдевање водом, управљање отпадним водама, контролисање процеса. **Неразмњиви сектори су:** F-Грађевинарство; G-Трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала; H-Саобраћај и складиштење; I-Услуге смештаја и исхране; J-Информисање и комуникације; K-Финансијске делатности и делатност осигурања; L-Пословање некретнинама; M-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности; N-Административне и помоћне услужне делатности; O-Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање; P-Образовање; Q-Здравствена и социјална заштита; R-Уметност, забава и рекреација; S-Остале услужне делатности; T-Делатност домаћинства као послодавца; делатност домаћинства која производе робу и услуге за сопствене потребе; U-Делатност екстериторијалних организација и тела

ром и климатизација, који је био прилично погођен поплавама у протеклој години, а значајан раст бележи и сектор В-Рударство.

У светлу оживљавања укупних привредних активности, посебно охрабрује раст извоза, који се издваја као један од главних покретача одрживог развоја. Током 2015. године укупна спољнотрговинска размена је повећана, па је после прошлогодишњег готово незнатног раста, извоз повећан за 7,8% у поређењу са претходном годином, а увоз за 5,8%.

Пословни амбијент у Републици Србији у 2015. години обележила је и прилично ниска годишња стопа инфлације, тако да потрошачке цене у децембру 2015. године наспрам истог месеца претходне године бележе раст од свега 1,5%. Изве-

сном смиревању економских тензија допринеле су и нешто блаже осцилације девизног курса. На крају 2015. године вредност динара у односу на евро опала је за 0,6%, а у односу на долар за 11,9%, док је слабљење домаће валуте на крају 2014. године било знатно израженије (депресијација динара у односу на евро 5,5%, а у односу на долар 19,6%).

Искорак начињен ка привредном опоравку одразио се и на повољнија кретања на тржишту рада, па је, после вишегодишњег смањења, укупан број запослених у 2015. години благо повећан. Истовремено, настављен је тренд опадања стопе незапослености, започет у претходној години, мада је она још увек остала на прилично високом нивоу. Известан пад бележе просечне зараде, што је делом и последица фискалне консолидације.

ПОСЛОВАЊЕ ПРИВРЕДЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2015. ГОДИНИ²

РЕЗИМЕ

Оптимистични економски изгледи у земљи одразили су се на укупну пословну активност привредних друштава и раст запослености. У 2015. години обим остварене пословне активности је увећан (3,3%), тако да укупни приходи на нивоу привреде износе 9.165.583 милиона динара, док су укупни расходи од 8.963.936 милиона динара скоро задржани на прошлогодешњем нивоу. Посебан значај има то што је шестогодишњи тренд опадања броја запослених окончан, па су 92.842 привредна друштва запошљавала 992.531 радника, услед чега је број запослених у домаћој привреди већи за 21.360 радника него претходне године.

Пословање српске привреде са позитивним резултатом из пословних активности (404.118 милиона динара) настављено је и током 2015. године, с тим да тај резултат бележи још интензивнији годишњи раст (9,0%). Нешто умереније осцилације у вредности домаће валуте него претходне године, и поред високе задужености, условиле су оштар пад финансијских расхода (33,0%), па је губитак из финансирања од 104.955 милиона динара, као један од горућих проблема у протеклом периоду, смањен за више од три петине у поређењу са прошлогодешњим. Поред тога, и негативан резултат остварен по основу усклађивања вредности имовине, отписа потраживања и осталих активности (93.369 милиона динара) је скоро преполовљен.

Подстакнута охрабрујућим сигнаlima опоравка, у 2015. години домаћа привреда је прекинула серију непрофитабилног пословања која је трајала готово свих година кризе, изузев 2011. године, па су привредна друштва на укупном нивоу исказала позитиван нето финансијски резултат од 143.790 милиона динара, за разлику од претходне године када је губитак достигао 132.618 милиона динара.

Да је профитабилност обележила пословање већег броја привредних друштава, показује то што је скоро три петине (54.475) друштава пословало са нето добитком, а пози-

тивном делу привреде прикључило се још 1.385 друштава више у односу на претходну годину. Укупан нето добитак од 466.661 милион динара повећан је за 14,6% у поређењу са прошлогодешњим. Насупрот томе, нето губитак у висини од 322.871 милион динара смањен је за две петине, а исказало га је 27.521 привредно друштво. Без исказаног резултата пословало је 10.846 друштава.

О успешнијем пословању српске привреде у односу на претходну годину говоре и резултати пословања одређених сегмената привредних друштава. Највећи део привреде, који обухвата привредна друштва без јавних предузећа и привредних друштава за које је покренут неки правни поступак – приватизација, стечај или ликвидација, односно сегмент привреде који послује преваходно по тржишним правилима, бележи импресиван раст профитабилности. Иако је овај сегмент и у претходној години пословао позитивно (13.816 милиона динара), добитак исказан у 2015. години драстично је повећан и износи 198.238 милиона динара. Раст профитабилности овог сегмента привреде остварен је уз повећање броја запослених.

Поред тога, посебно је важан и податак да се сегмент јавних предузећа, после негативних резултата читаве претходне деценије, током 2015. године, придружио профитабилном делу домаће привреде, тако да је 485 предузећа остварило позитиван нето финансијски резултат у износу од 8.310 милиона динара, док је у претходној години губитак тог сегмента износио 43.960 милиона динара. Највећи број јавних предузећа, њих 350, пословало је са нето добитком.

С друге стране, негативни део привреде и главне генераторе губитака, и у 2015. години, представљају привредна друштва у поступку приватизације, мада је њихов негативан нето резултат у висини од 23.889 милиона динара, драстично смањен у поређењу са претходном годином (66,5%), као и привредна друштва у стечају и ликвидацији, која су са губитком на укупном нивоу од 38.869 милиона динара, већим за четвртину, наставила тренд негативног пословања из протеклог периода.

² Основ за израду саопштења представљају подаци из Годишњег билтена финансијских извештаја за 2015. годину, у коме су подаци за 2015. годину дати на основу збирно обрађених података за статистичке и друге потребе за 2015. годину, док су подаци за претходну годину дати на основу збирно обрађених редовних годишњих финансијских извештаја за 2014. годину, које су привредна друштва и предузетници доставили Агенцији за привредне регистре у складу с прописима којима се уређује рачуноводство. Детаљан приказ података, како на укупном нивоу, тако и по нижим нивоима класификације, дат је у Годишњем билтену финансијских извештаја за 2015. годину

Позитивне резултате у највећем износу, за разлику од претходне године када су пословала са губитком, остварила су привредна друштва на нивоу сектора G-Трговина на велико и мало... и C-Прерађивачка индустрија (50.262 милиона динара односно 38.147 милиона динара), као и из сектора H-Саобраћај и складиштење (12.943 милиона динара), док је позитиван резултат друштава из сектора J-Информисање и комуникације (34.611 милиона динара) значајно увећан у поређењу са претходном годином. Боље резултате него претходне године бележе и привредна друштва посматрано према величини, с тим да су позитивни резултати исказани на нивоу великих (67.816 милиона динара), средњих (43.156 милиона динара) и малих (59.393 милиона динара), док су микро друштва пословала са губитком (26.575 милиона динара) који је скоро за три петине мањи од прошлогодишњег.

Побољшан пословни амбијент током 2015. године рефлектовао се и на благо јачање финансијских ресурса домаће привреде, мада још увек нису превазиђене последице вишегодишње рецесије услед које је финансијска равнотежа и даље остала нарушена.

Привредна друштва су располагала укупном пословном имовином, већом за 2,2% него претходне године, у вредности од 12.832.988 милиона динара. Нешто бржи раст бележи капитал (3,9%), који износи 6.069.475 милиона динара, док су обавезе привредних друштава, уз годишњи прираст од 3,0%, достигле 8.306.033 милиона динара.

Привреда је и у 2015. години наставила да увећава губитке, иако су они расли успореније него претходних година, по годишњој стопи од 9,5%. Укупни губици привредних друштава износе 3.476.370 милиона динара, а од тога 1.542.520 милиона динара односи се на губитке изнад висине капитала, који су порасли за 14,0%.

Кумулирани губици оптерећивали су пословање 41.082 привредна друштва, при чему су губици који су надмашили вредност капитала били озбиљна претња за пословање 24.588 друштава.

И поред извесних позитивних помака, проблеми високе задужености и неликвидности са којима се српска привреда суочавала у протеклом периоду нису изостали ни током 2015. године. Растући губици утицали су на топљење капитала, тако да су сопствени извори финансирања остали у висини прошлогодишњих (4.506.264 милиона динара). Како је износ сопственог капитала за финансирање пословања био недовољан, иначе висока задуженост наставила је да се додатно увећава, што показује и степен укупне задужености који је благо повећан у односу на претходну годину (1,84 наспрам 1,80). Истовремено, и неповољна рочна структура извора финансирања имала је за последицу неликвидност, па су привредна друштва из краткорочних извора финансирала сталну имовину у износу од 739.896 милиона динара, тако да је негативна вредност нето обртног капитала остала готово на прошлогодишњем нивоу.

I ПОСЛОВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

1. БРОЈ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА И БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ

На крају 2015. године привредну делатност у Републици Србији обављала су 126.262 привредна друштва, од којих је њих 95.378 Агенцији за привредне регистре доставило податке за статистичке и друге потребе³. Ти подаци обрађени су за 92.842 привредна друштва и чине основ за сагледавање и анализу привредних кретања у земљи.

Побољшане економске прилике, праћене благим оптимизмом услед постепеног напуштања рецесионих трендова, одразиле су се на укупну активност привредних друштава и повећање запослености. Будући да је од почетка кризе број запослених константно опадао, значајан позитиван помак у 2015. години начињен је управо у том сегменту. Наиме, поменуто 92.842 привредна друштва запошљавала су укупно 992.531 радника, тако да је број запослених на нивоу целе привреде у односу на претходну годину повећан за 21.360 радника.

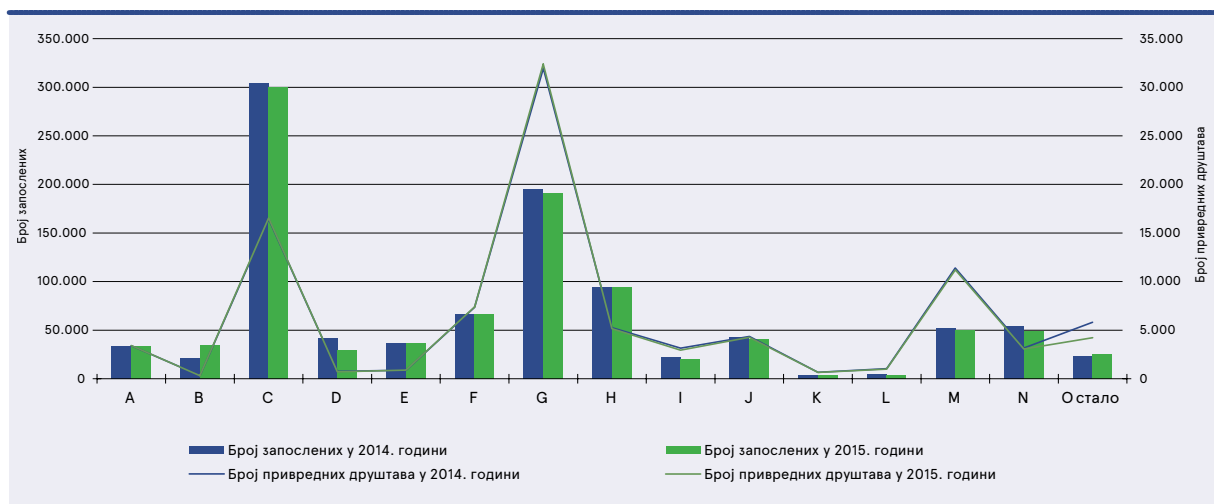
Тенденција повећања запослености, која се јавља први пут после шест година, као важно обележје домаће привреде у 2015. години, евидентна је и у њеној секторској структури, с обзиром да је раст броја запослених забележен у већини сектора (15 од укупно 21). При томе, у неразмљивим секторима, у којима је пословало нешто више од три четвртине односно 71.041 привредно друштво (у претходној години 70.727), запосленост је расла интензивније него у размљивим (3,1% наспрам 1,0%), тако да је број запослених повећан за 16.885, па је у тим секторима било 555.185 запослених. У размљивим секторима број привредних друштава је незнатно опао у односу на претходну годину (0,3%), па је пословало 21.801 друштво у којима је било запослено

4.475 радника више него претходне године односно укупно 437.346 радника.

Раст запослености у поређењу са претходном годином посебно је био изражен у сектору D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација у коме је број радника повећан за 41,7%, а он је остварен и пословањем већег броја привредних друштава (6,3%). Пораст броја запослених уз повећање броја привредних друштава бележе и сектори L-Пословање некретнинама (22,4% и 6,2%) и I-Услуге смештаја и исхране (8,9% и 6,4%). Насупрот томе, снажан пад броја запослених (37,9%) обележио је сектор В-Рударство, у коме је пословао готово идентичан број привредних друштава као и претходне године, док су у сектору F-Грађевинарство и број запослених и број привредних друштава тек благо смањени (0,9% односно 0,6%). Приликом сагледавања измена у броју запослених са секторског аспекта посебно треба имати у виду да је једно велико привредно друштво које је у претходној години пословало у сектору В-Рударство и запошљавало скоро три петине радника у том сектору, статусном променом у 2015. години припојено јавном предузећу из сектора D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација.

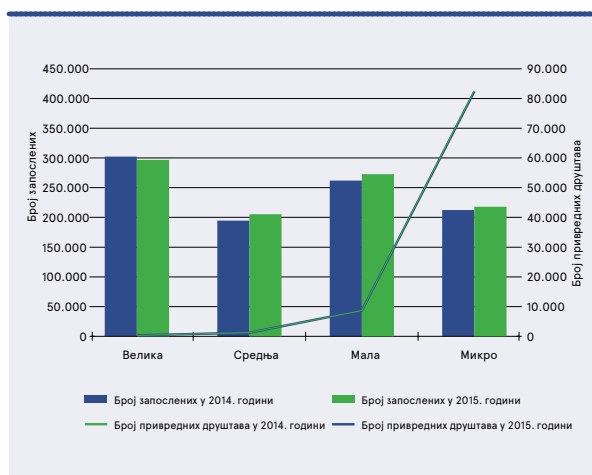
Међутим, секторска структура домаће привреде са аспекта броја привредних друштава готово је непромењена у односу на претходне године, па су најзаступљенија била привредна друштва која су пословала у секторима G-Трговина на велико и мало... (31.948 или 34,4%), С-Прерађивачка индустрија (16.437 или 17,7%) и М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (11.403 или 12,3%).

Графикон 1: Број привредних друштава и запослених према секторима

³ У складу са новим Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 62/2013) почев од извештаја за 2014. годину успостављен је нови модел финансијског извештавања у земљи. Сходно томе, за сва правна лица и предузетнике прописана је обавеза извештавања у две целине, и то достављањем података за статистичке и друге потребе државе, на основу којих се сагледавају укупна привредна кретања, и достављањем редовних годишњих финансијских извештаја и прописане документације уз те извештаје, за јавно објављивање, чиме је обезбеђена потпуна транспарентност финансијских извештаја. Поред тога, за сва правна лица и предузетнике прописана је обавеза достављања тих података и извештаја са пратећом документацијом, у електронском облику, потписаних квалификованим електронским потписом законског заступника

Графикон 2: Број привредних друштава и запослених према величини привредних друштава

И висока сконцентрисаност броја запослених у оквиру појединих сектора такође је задржана, тако да су, и даље, највише радника запошљавала привредна друштва у секторима С-Прерађивачка индустрија (304.273 или 30,7%), Г-Трговина на велико и мало... (195.621 или 19,7%) и Н-Саобраћај и складиштење (94.310 или 9,5%).

О растућој запослености говоре и подаци о привредним друштвима раслојеним према величини⁴, с обзиром да су у 2015. години са већим бројем радника него претходне године пословала средња, мала и микро привредна друштва, док је на нивоу великих друштава број запослених смањен.

Најинтензивнији раст броја запослених бележе средња привредна друштва (5,5%), а уједно и број тих друштава је највише увећан (2,5%). Повећање броја запослених праћено већим бројем привредних друштава карактерише и микро друштва (2,7% односно 0,3%), док је код малих друштава раст броја запослених од 4,0% остварен у оквиру мањег броја друштава (0,5%). Када је реч о великим привредним друштвима, опадајући тренд присутан је и код броја запослених и код броја друштава (1,8% односно 5,2%).

На нивоу укупне привреде, као и претходне године, најбројнија су микро привредна друштва (82.646) која чине 89,0% свих друштава, а у њима је било запослено 218.010 или 22,0% радника. Мала привредна друштва учествују са 9,3% у укупном броју друштава и запошљавају 27,5% радника, док је знатно мањи број средњих друштава (1.221 или 1,3%), у којима је била запослена петина радника. Малобројна велика привредна друштва (310) чине свега 0,3% од свих друштава, али запошљавају највише радника (296.593 или 29,9%).

Извесну поларизацију српске привреде показује унакрсна анализа привредних друштава према њиховој величини и секторима у којима послују. Привредна друштва која располажу слабијим финансијским капацитетима претежно су оријентисана на обављање делатности у неразмјеним

секторима, тако да 78,4% микро привредних друштава послује у тим секторима, а она запошљавају три четвртине свих радника микро друштава. Исто тако, мала привредна друштва претежно послују у неразмјеним секторима (63,8%), а у тим секторима запослено је 57,6% од укупног броја радника у малим друштвима. Распоред средњих привредних друштава према секторима је нешто уједначенији, па мало више од половине њих (51,3%) послује у неразмјеним секторима, а она запошљавају 51,9% свих радника у средњим друштвима. С друге стране, велика привредна друштва више су сконцентрисана у размјеним секторима где њих 57,7% послује са 57,3% запослених у свим великим друштвима.

Мала и микро привредна друштва претежно послују у сектору Г-Трговина на велико и мало... (34,3% односно 34,6%), а тај сектор упошљава и петину запослених на нивоу свих малих односно 27,5% на нивоу микро друштава. У сектору С-Прерађивачка индустрија послује трећина средњих привредних друштава, у којима је запослено 34,8% од свих запослених у средњим друштвима, док су велика друштва још заступљенија, тако да 45,8% њих послује у том сектору, а она запошљавају трећину од укупног броја радника у великим системима.

Привредна делатност је, и током 2015. године, обављана у оквиру великог броја привредних друштава без запослених, мада је број тих друштава нешто мањи (1,7%) у поређењу са претходном годином. Без запослених је пословало укупно 25.790 привредних друштава и она чине 27,8% од свих друштава.

Трећина привредних друштава без запослених односно њих 8.718 пословало је у сектору Г-Трговина на велико и мало..., затим 16,7% или 4.319 у сектору С-Прерађивачка индустрија, а 11,5% или 2.959 у сектору М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности. Иако су у поменутих секторима друштва без запослених била најбројнија, број тих друштава је смањен у поређењу са претходном годином (респективно 3,0%, 2,0% и 1,4%). Већи број привредних друштава без запослених у 2015. години бележе сектори I-Услуге смештаја и исхране (6,3%), D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (5,1%) и N-Административне и помоћне услужне делатности (4,0%).

Привредна друштва без запослених углавном су разврстана као микро друштва (99,1% или 25.555), а 210 је малих, 20 средњих и пет великих друштава (по два у у секторима С-Прерађивачка индустрија и Г-Трговина на велико и мало... и једно у сектору D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација).

У 2015. години највећи раст броја запослених бележе привредна друштва која су запошљавала од шест до десет запослених и од 51 до 250 запослених, тако да су те категорије друштава на укупном нивоу запошљавала по 3,6% више радника него претходне године. Нешто спорији годишњи темпо раста броја запослених био је код друштава са 11 до 50 запослених (3,3%) и са више од 250 запослених (1,2%).

⁴ Величина привредних друштава утврђена је према критеријумима за разврставање правних лица прописаним Законом о рачуноводству и та величина користи се за наредну пословну годину. Сагласно Закону привредна друштва су разврстана на велика, средња, мала и микро, при чему су за 2015. годину разврстана на основу података из финансијских извештаја за 2014. годину, и то - у микро привредна друштва она која на дан 31. децембра 2014. године не прелазе два од следећих критеријума: просечан број запослених - 10, пословни приход - 84.671 хиљада динара и просечна вредност пословне имовине - 42.335 хиљада динара. У мала правна лица разврстана су она која не прелазе два од следећих критеријума: просечан број запослених - 50, пословни приход - 1.064.435 хиљада динара и просечна вредност пословне имовине - 532.217 хиљада динара. У средња правна лица разврстана су она која не прелазе два од следећих критеријума: просечан број запослених - 250, пословни приход - 4.233.541 хиљада динара и просечна вредност пословне имовине - 2.116.770 хиљада динара. У велика правна лица разврстана су правна лица која прелазе два критеријума за средња правна лица

2. ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

2.1 РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

Српска привреда је, подстакнута благим оживљавањем укупне економије и постепеном релаксацијом пословног амбијента, током 2015. године увећала обим пословне активности. Укупни приходи привредних друштва износе 9.165.583 милиона динара и већи су за 3,3% него претходне године. С друге стране, укупни расходи готово су стагнирали и исказани су у нивоу од 8.963.936 милиона динара.

У укупно оствареним приходима привредних друштава доминантан део (94,9%) чине приходи по основу обављања пословних активности, у висини од 8.700.763 милиона динара, при чему они бележе нешто бржи темпо годишњег раста од укупних прихода (3,8%). Пословни приходи су, као и претходне године, у већем обиму реализовани од продаје производа и услуга и ти приходи износе 4.528.492 милиона динара, док су приходи од продаје робе, уз интензивнији раст (6,2% наспрам 2,0%) остварени у износу 3.943.683 милиона динара.

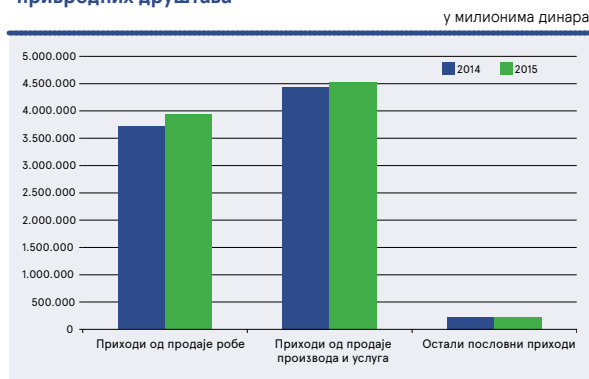
Привредна друштва су, ради обављања укупне делатности, највећи део расхода остварила из пословних активности, тако да њихови пословни расходи, који су расли по годишњој стопи од 3,5%, износе 8.296.645 милиона динара и последично имају нешто веће учешће у укупним расходима него претходне године (92,6% према 89,4%). Од остварених пословних расхода, за набавну вредност продате робе издвојено је 3.424.813 милиона динара, што је за 5,9% више у поређењу са претходном годином, а значајан део чине и трошкови материјала, горива и енергије са износом од 2.205.368 милиона динара, мада су они опали за 1,8%. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи износе 964.961 милион и већи су за 2,9% од прошлогодишњих,

док су остали пословни расходи у износу од 1.434.784 милиона динара прилично увећани (8,0%).

Почетни замах привредне активности представљао је снажан импулс за још снажнији раст позитивних резултата из пословних активности него протеклих година. Иако је српска привреда током читавог периода кризе пословала на укупном нивоу са пословним добитком, у 2015. години тај добитак је значајно порастао (9,0%) и исказан је у износу од 404.118 милиона динара.

Да је српска привреда на колосеку опоравка, поред растуће стопе пословног добитка, указује и то што је после више година, успела да се избори са испољеним ризицима пословног окружења и трошковима финансирања високе задужености. Резултат из примарне делатности привредних друштава имао је кључну улогу у остваривању укупног резултата, за разлику од претходних година када су губици

Графикон 3: Структура пословних прихода привредних друштава

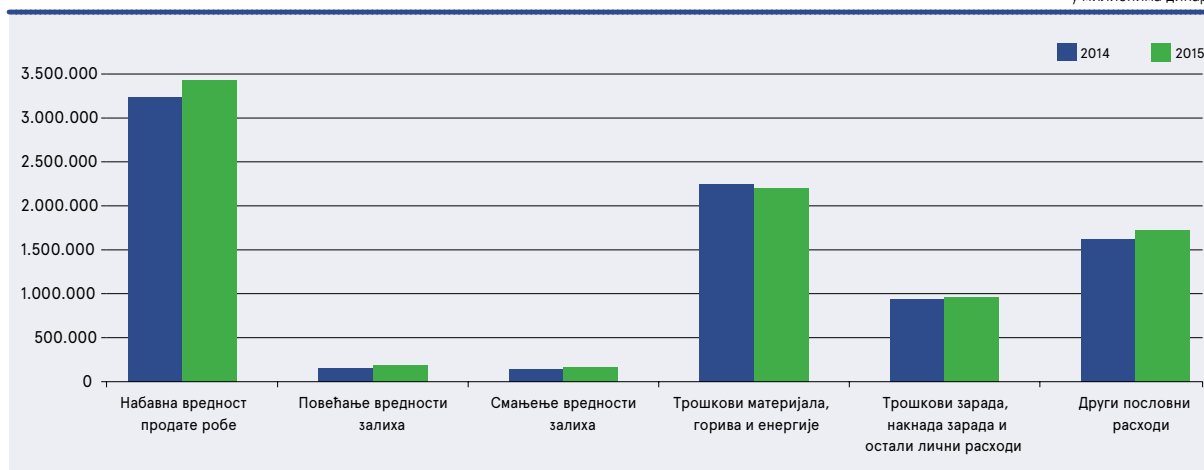
Табела 2: Структура укупних прихода и укупних расхода привредних друштава

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
A. Укупни приходи	9.165.583	8.875.356	103,3
B. Укупни расходи	8.963.936	8.959.894	100,0
Пословни приходи	8.700.763	8.383.308	103,8
Пословни расходи	8.296.645	8.012.549	103,5
I Пословни резултат	404.118	370.759	109,0
Финансијски приходи	232.664	234.203	99,3
Финансијски расходи	337.619	504.129	67,0
II Резултат из финансирања	-104.955	-269.927	38,9
Приходи из осталих активности	229.854	254.220	90,4
Расходи из осталих активности	323.223	435.044	74,3
III Резултат из осталих активности	-93.369	-180.825	51,6
IV Нето добитак пословања које се обуставља	2.301	3.626	63,5
V Нето губитак пословања које се обуставља	6.448	8.171	78,9

Графикон 4: Структура пословних расхода привредних друштава

у милионима динара

по основу финансијских и осталих активности обликовали укупан резултат.

Благо смиривање тензија на девизном тржишту у 2015. години, после значајног пада вредности домаће валуте претходне године, условило је драстично смањење финансиј-

Највећи део финансијских расхода чине негативне курсне разлике, које су, услед нешто умеренијих осцилација девизног курса, скоро преполовљене у поређењу са претходном годином и исказане у износу од 127.933 милиона динара. Треба поменути и да је изузетно висок износ негативних курсних разлика у претходној години (244.133 милиона динара) делом последица

Табела 3: Показатељи профитабилности на нивоу привреде

О П И С	ГОДИНА	
	2015	2014
1. Стопа приноса на сопствени капитал (после опорезивања)	3,6	-3,1
2. Стопа приноса на укупна средства (после опорезивања)	2,2	1,1
3. Стопа пословног добитка	4,8	4,5
4. Стопа нето добитка	1,7	-1,6
5. Рацио покрића камата	2,65	0,43

ских расхода (33,0%), који су исказани у износу од 337.619 милиона динара. Будући да су финансијски приходи незнатно смањени у поређењу са претходном годином (0,7%) и износе 232.664 милиона динара, домаћа привреда је и 2015. годину завршила са негативним резултатом из финансирања. Међутим, тај резултат је за више од три петине мањи од прошлогодишњег, тако да привредна друштва укупно бележе губитак из финансирања у висини од 104.955 милиона динара.

прекњижавања преосталог износа разграниченог нето ефекта курсних разлика и уговорене валутне клаузуле из претходних година, у складу с прописима. Као одраз високог нивоа задужености привредних друштава, значајан део финансијских расхода односи се и на расходе камата, који износе 122.357 милиона динара, а опали су за 12,9% у поређењу са претходном годином.

Истовремено, финансијски приходи од повезаних лица и остали финансијски приходи са износом од 109.332 милиона

Табела 4: Резултати пословања привредних друштава

О П И С	ГОДИНА			
	2015		2014	
	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава
1. Нето добитак	466.661	54.475	407.209	53.090
2. Нето губитак	322.871	27.521	539.827	28.894
Нето финансијски резултат	143.790	-	-132.618	-

динара чине нешто мање од половине финансијских прихода, а они су расли по годишњој стопи од 12,0%. Позитивне курсне разлике су незнатно мање (0,7%) у односу на претходну годину и исказане су у висини од 85.608 милиона динара.

У 2015. години привредна друштва бележе мање приходе остварене по основу усклађивања вредности имовине и потраживања, наплаћених отписаних потраживања, добитака по основу продаје средстава и друге приходе из осталих активности од прошлогодишњих (9,6%), у износу од 229.854 милиона динара. На другој страни, расходи остварени по тим основама још драстичније су опали (25,7%) и износе 323.223 милиона динара, тако да је негативан резултат из осталих активности исказан у висини од 93.369 милиона динара скоро преполовљен.

У светлу започетог опоравка привреда у Републици Србији је, после негативног пословања готово читавог кризног периода, уз изузетак 2011. године, прешла у зону профитабилности и у 2015. години бележи позитиван нето финансијски резултат у износу од 143.790 милиона динара, који је далеко изнад резултата оствареног у претходној години (губитак од 132.618 милиона динара). Да је домаћа привреда успела да превазиђе и даље присутне неизвесности у пословном окружењу показује путања којом су се кретали показатељи профитабилности. С обзиром да је стопа приноса на сопствени капитал већа од приноса оствареног коришћењем укупних средстава, привредна друштва су на укупном нивоу из оствареног добитка успела да финансирају трошкове позајмљеног капитала, па је и његово коришћење ради обављања делатности било оправдано, а ризик плаћања камата је драстично смањен у поређењу са претходном годином.

Повољнији пословни амбијент током 2015. године рефлектовао се и на боље резултате појединих привредних друштава. Мада су, и претходних година, преовлађивала привредна

друштва која су пословала са нето добитком, у 2015. години број тих друштава увећан је за 1.385, тако да је скоро три петине или 54.475 привредних друштава пословало профитабилно и остварило укупан нето добитак од 466.661 милион динара, који је за 14,6% већи од прошлогодишњег добитка. Супротно, 27.521 привредно друштво исказало је нето губитак у висини од 322.871 милион динара, а уједно тај губитак је за две петине мањи од нето губитка претходне године. Без исказаног нето финансијског резултата пословало је 10.846 привредних друштава.

2.2 ПОСЛОВНА ИМОВИНА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

У условима почетног оживљавања економије и поправљања пословних прилика у земљи привредна друштва су током 2015. године благо ојачала капацитете, међутим и даље су евидентне последице које је период рецесије оставио на структуру пословне имовине и извора њеног финансирања.

На крају 2015. године, привредна друштва су располагала са пословном имовином у вредности од 12.832.988 милиона динара, што је за 2,2% више него претходне године. Иако је инвестициона активност привредних друштава већим делом била усмерена на обезбеђивање ресурса за текуће пословање, услед чега је обртна имовина расла по годишњој стопи од 3,0% која је изнад стопе раста сталне имовине од скромнијих 1,8%, учешће сталне имовине у укупној имовини остало је готово непромењено у поређењу са претходном годином (59,6% наспрам 59,9%).

Укупна улагања у сталну имовину износе 7.650.388 милиона динара, а у томе доминирају улагања у некретнине, постројења и опрему са 6.165.183 милиона динара, која су повећана за 5,1% у односу на претходну годину. У дугорочне финансиј-

Табела 5: Структура пословне имовине привредних друштава

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
А. Уписани а неуплаћени капитал	21.088	23.137	91,1
Б. Стална имовина	7.650.388	7.513.958	101,8
Нематеријална имовина	264.505	242.727	109,0
Некретнине, постројења и опрема	6.165.183	5.863.382	105,1
Биолошка средства	136.587	143.209	95,4
Дугорочни финансијски пласмани	1.031.674	1.225.830	84,2
Дугорочна потраживања	52.439	38.810	135,1
В. Одложена пореска средства	39.952	42.223	94,6
Г. Обртна имовина	5.121.560	4.973.181	103,0
Залихе	1.577.741	1.460.086	108,1
Потраживања по основу продаје	1.750.798	1.785.253	98,1
Краткорочни финансијски пласмани	496.137	490.323	101,2
Остала краткорочна потраживања	596.010	616.025	96,8
Готовински еквиваленти и готовина	700.875	621.495	112,8
Д. Укупна актива = Пословна имовина	12.832.988	12.552.499	102,2

Табела 6: Структура извора финансирања привредних друштава

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
А. Капитал	6.069.475	5.844.060	103,9
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	2.404.228	2.305.771	104,3
Дугорочна резервисања	127.874	114.748	111,4
Дугорочне обавезе	2.276.354	2.191.023	103,9
В. Одложене пореске обавезе	171.917	166.383	103,3
Г. Краткорочне обавезе	5.729.888	5.589.063	102,5
Краткорочне финансијске обавезе	1.856.716	1.785.735	104,0
Обавезе из пословања	2.357.299	2.370.926	99,4
Остале краткорочне обавезе	1.515.874	1.432.402	105,8
Д. Губитак изнад висине капитала	1.542.520	1.352.778	114,0
Ђ. Укупна пасива	12.832.988	12.552.499	102,2

ске пласмане, који износе 1.031.674 милиона динара, уложено је 15,8% мање него претходне године.

Обртна имовина привредних друштава исказана је у износу од 5.121.560 милиона динара, а у највећем делу је чине потраживања по основу продаје, са износом од 1.750.798 милиона динара, која су за 1,9% смањена у поређењу са прошло-годишњим. С друге стране, прилично интензиван годишњи раст (8,1%) бележе залихе, у које су инвестирана средства у висини од 1.577.741 милион динара, као и готовински еквиваленти и готовина, који су већи за 12,8% и износе 700.875 милиона динара.

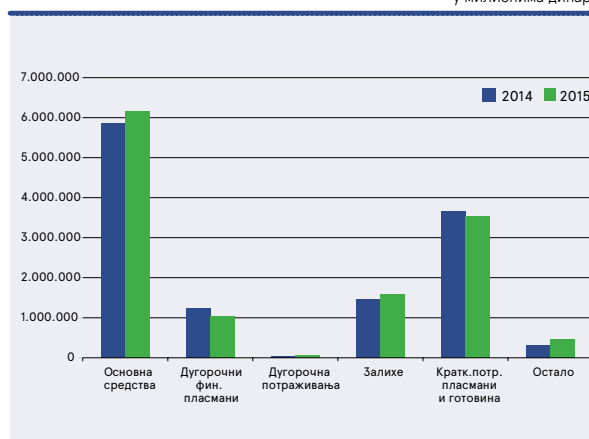
Српска привреда је, и у 2015. години, наставила своје пословање у већем обиму да финансира из позајмљених извора, тако да укупне обавезе привредних друштава износе 8.306.033 милиона динара, а капитал 6.069.475 милиона динара. Међутим, иако је капитал растао нешто бржим темпом од раста укупног дуга (3,9% према 3,0%), сопствени извори финансирања⁵ су услед увећања губитака остали готово непромењени у односу на претходну годину и износе 4.506.264 милиона динара, тако да је ратио сопственог капитала у 2015. години благо смањен у поређењу са прошло-годишњим (са 35,7% на 35,2%), па је последично и задуженост домаће привреде, која је иначе била на високом нивоу, додатно повећана, што показује и степен укупне задужености који је порастао са 1,80 у 2014. години на 1,84 у 2015. години.

Капитал привредних друштава чини основни капитал у износу од 4.023.256 милиона динара, нераспоређени добитак у износу од 2.210.568 милиона динара, затим ревалоризационе резерве и резерве од 1.309.094 милиона динара односно 469.893 милиона динара, као и уписани а неуплаћени капитал у износу од 20.691 милион динара. Нереализовани добици по основу хартија од вредности исказани су у висини од 20.061 милион динара, док нереализовани губици по основу хартија од вредности износе 22.584 милиона динара.

⁵ Капитал умањен за губитак изнад висине капитала и уписани а неуплаћени капитал

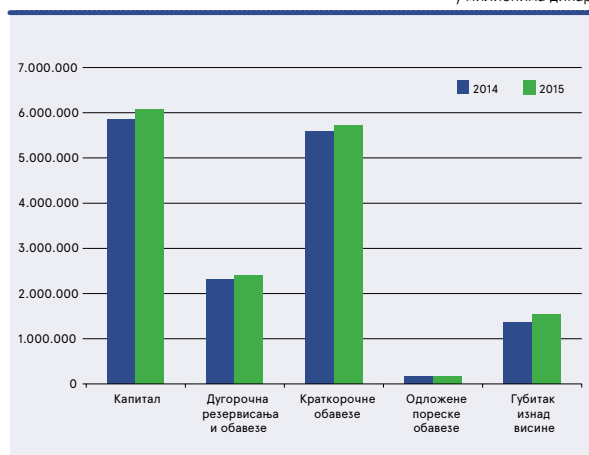
Графикон 5: Структура пословне имовине привредних друштава

у милионима динара

Графикон 6: Структура извора финансирања привредних друштава

у милионима динара

Откупљене сопствене акције исказане су у висини од 27.653 милиона динара, а укупан губитак привредних друштава износи 3.476.370 милиона динара.

И поред нешто споријег темпа задуживања, нарушена солвентност домаће привреде испољена у протеклом периоду остала је њен пратилац и током 2015. године, а финансијску равнотежу реметила је и структура позајмљених извора финансирања према рочности, која и даље претеже на страну краткорочних дугова. Упркос нешто бржем расту дугорочног позајмљеног капитала од краткорочних обавеза (4,3% наспрам 2,5%), у структури укупног дуга знатно мањи део (28,9%) чине дугорочне обавезе и резервисања са износом од 2.404.228 милиона динара, док је из краткорочних извора финансирано укупно 5.901.805 милиона динара имовине.

Укупни губици привредних друштава исказани су у висини од 3.476.370 милиона динара и већи су за 9,5% од прошло-гишњих. При томе, губици изнад висине капитала у износу од 1.542.520 милиона динара бележе интензивнији раст, по годишњој стопи од 14,0%. Кумулирање губитака неминовно је условило и даље увећање стопе изгубљеног капитала привредних друштава која је са 41,5% у претходној години порасла на 43,5% у 2015. години.

Укупан број привредних друштава која су исказала губитак је 41.082, што је за 501 друштво мање него претходне године, док је губитак изнад висине капитала оптеретио пословање 24.588 друштава (72 друштва мање у односу на 2014. годину).

Иако су под велом опоравка укупне економије уочљиви почетни позитивни помаци, године рецесије оставиле су дубок траг на српску привреду, па је и током 2015. године њена

Табела 7: Укупни губици привредних друштава

ОПИС	ГОДИНА			
	2015		2014	
	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава
1. Губитак	3.476.370	41.082	3.175.848	41.583
2. Губитак изнад висине капитала	1.542.520	24.588	1.352.778	24.660

Будући да је кредитна активност у земљи, после готово стагнирања у претходној години, почела да оживљава, краткорочно кредитирање привреде бележи годишњи раст од 4,0%, а обим пласираних краткорочних кредита које су привредна друштва у 2015. години користила за текуће пословање достигао је вредност од 1.856.716 милиона динара. Међутим, како највећи део краткорочних обавеза, и даље, чине обавезе из пословања које су исказане у износу од 2.357.299 милиона динара и тек незнатно су мање у поређењу са прошлогодњим (0,6%), потешкоће у сервисирању обавеза обележиле су и 2015. годину, па су привредна друштва недостатак капитала за финансирање текућих активности компензовала нередовним плаћањем дуга добављачима.

Упркос испољеним благим позитивним кретањима на нивоу привреде, тенденција раста укупних губитака привредних друштава није изостала ни у 2015. години, мада је темпо њиховог раста нешто спорији него претходних година.

витаљност била угрожена неадекватним финансирањем имовине. Услед одсуства дугорочног финансијског баланса настављена је вишегодишња тенденција финансирања сталне имовине из краткорочног капитала, тако да је готово задржан прошлогодњи ниво негативног нето обртног капитала привредних друштава и он износи 739.896 милиона динара. Како су привредна друштва из краткорочних извора финансирала и залихе, које су исказане у износу од 1.577.741 милион динара, за постигнути ниво пословања недостајало је још 2.317.637 милиона динара дугорочног капитала, што је за 5,4% више него претходне године. Мањак дугорочних средстава несумљиво се рефлектовао на неликвидност, као једну од главних карактеристика српске привреде. Међутим, да је она ипак ублажена показује кретање општег рача ликвидности, који је још увек низак, али је у 2015. години, ипак, повећан на 0,87 (у 2014. години је 0,84), а тај тренд бележи и рачио текуће ликвидности који је, такође благо увећан (са 0,58 на 0,60).

3. КОНЦЕНТРАЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ПЕРФОРМАНСИ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

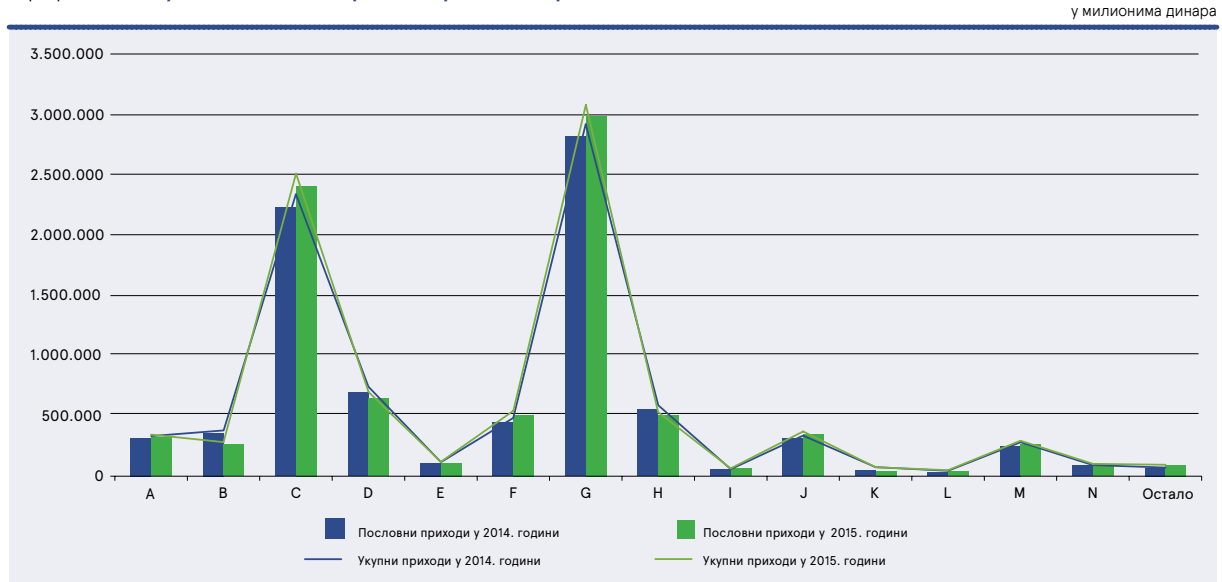
3.1 ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА ПРЕМА СЕКТОРИМА

Током 2015. године на обликовање укупних финансијских перформанси српске привреде највише је утицало пословање неразмњених сектора, па је већ присутна секторска диспропорција у распореду укупне привредне активности додатно појачана. Такође, за разлику од неразмњених сектора, чијим укупним перформансама привредна друштва различите величине доприносе у приближнијој мери, с обзиром да велики системи у просеку носе 31,1%, мала привредна друштва 29,4%, средња нешто испод четвртине и микро друштва преостали део тих перформанси, на нивоу размњених сектора приметна је снажнија подршка од стране великих привредних друштава, на која се односи скоро три петине финансијских параметара тих сектора.

Истрајност у исказивању позитивних резултата из пословних активности привредних друштава у оквиру и размњених и неразмњених сектора одликовала је и 2015. годину, при чему неразмњени сектори укупно бележе пословни добитак од 210.394 милиона динара који је за петину већи него претходне године, док је тај добитак на нивоу размњених сектора мањи за 1,2% и износи 193.724 милиона динара.

Иако, укупно посматрајући, неразмњени сектори доминирају по величини оствареног пословног добитка, у оквиру појединачних сектора највећи позитиван пословни резултат, у износу од 105.368 милиона динара, исказала су привредна друштва из размњених сектора С-Прерађивачка индустрија и он је за више него четвртину већи од прошлогодишњег. На другом месту налазе се привредна друштва из сектора Г-Трговина на велико и мало..., са укупним

Графикон 7: Укупни и пословни приходи према секторима

Годинама уназад, привредна друштва неразмњених сектора генеришу највећи део пословних активности укупне привреде, при чему су у 2015. години са 5.208.428 милиона динара укупних прихода и 5.086.993 милиона динара укупних расхода, њихова учешћа у приходима и расходима свих привредних друштава благо увећана и износе 56,8% односно 56,7%. Истовремено, укупни приходи неразмњених сектора расли су брже него на нивоу привреде (5,0% наспрам 3,3%), док су њихови укупни приходи скоро непромењени у односу на претходну годину.

Секторски посматрано, привредна друштва која делатност обављају у оквиру неразмњених сектора Г-Трговина на велико и мало... била су најактивнија и она бележе највеће и укупне приходе и укупне расходе, у износу од 3.084.082 милиона динара и 3.019.076 милиона динара, а потом следе друштва из размњених сектора С-Прерађивачка индустрија са укупним приходима од 2.513.604 милиона динара и укупним расходима од 2.462.414 милиона динара. Допринос ова два сектора укупној активности најбоље илустрирају подаци да они заједно остварују преко три петине укупних прихода и укупних расхода целе привреде.

пословним добитком од 93.247 милиона динара који је за 10,8% већи него претходне године. Високе износе пословних добитака на укупном нивоу реализовала су и привредна друштва која су пословала у секторима Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација и Ј-Информисање и комуникације (49.545 милиона динара и 44.529 милиона динара), уз међугодишњу стопу раста од 55,0% односно 4,6%.

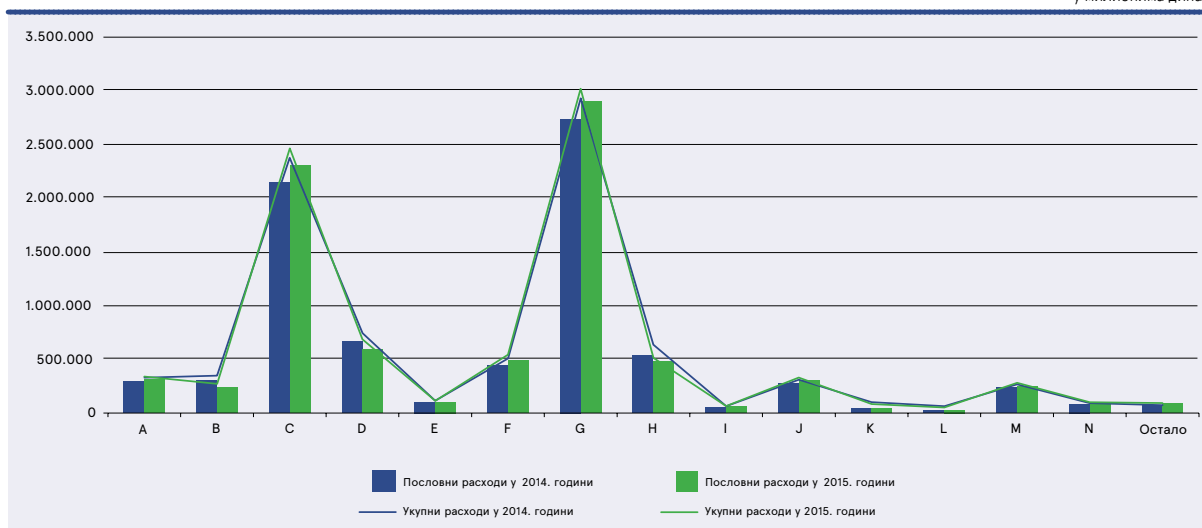
Са више него троструким повећањем позитивног резултата из пословних активности, исказаним у износу од 14.104 милиона динара, пословао је сектор Ф-Грађевинарство, па он остварује најбржи раст тог резултата на нивоу сектора. С друге стране, највеће смањење укупног пословног добитка (60,5%) обележило је пословање привредних друштава у сектору В-Рударство, а тај добитак износи 22.396 милиона динара.

Негативан пословни резултат бележи сектор К-Финансијске делатности и делатност осигурања, с тим да је његов пословни губитак у износу од 1.397 милиона динара за трећину мањи него претходне године.

Графикон 8: Укупни и пословни расходи према секторима

у милионима динара

Тенденција смањења губитака по основу финансијских и осталих активности која је изражена на нивоу укупне привреде, присутна је и у пословању привредних друштава како разменљивих тако и неразменљивих сектора.

Негативан резултат из финансирања неразменљивих сектора у износу од 45.822 милиона динара мањи је за 71,7% од прошлогодишњег, док је код разменљивих сектора он смањен за 45,4% и износи 59.133 милиона динара. Као и претходне године, највеће износе губитака по основу финансијских активности исказују привредна друштва из сек-

тора С-Прерађивачка индустрија, и то у износу од 38.646 милиона динара, мада су они више него двоструко мањи од прошлогодишњих, а затим следе друштва из сектора В-Рударство и Г-Трговина на велико и мало..., са 18.851 милион односно 13.715 милиона динара тих губитака, при чему су и они нижи него претходне године (за 10,1% односно за 72,6%).

Треба поменути и да привредна друштва која су пословала у сектору М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности бележе добитак из финансирања од 6.243 милиона динара, за разлику од претходне године када су по основу

Табела 8: Структура прихода, расхода и резултата према појединим разменљивим секторима

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА					
	В-Рударство		С-Прерађивачка индустрија		D-Снабдевање ел. енергијом...	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
A. Укупни приходи	282.425	74,4	2.513.604	107,3	698.523	94,0
B. Укупни расходи	271.651	78,0	2.462.414	103,6	686.359	92,4
Пословни приходи	264.314	73,7	2.408.026	107,9	644.652	92,8
Пословни расходи	241.918	80,1	2.302.657	107,2	595.107	89,8
I Пословни резултат	22.396	39,5	105.368	125,7	49.545	155,5
Финансијски приходи	6.316	67,7	50.021	102,1	30.743	77,8
Финансијски расходи	25.167	83,1	88.667	67,9	31.904	92,4
II Резултат из финансирања	-18.851	89,9	-38.646	47,3	-1.161	n/a
Приходи из осталих активности	11.787	102,4	55.036	90,1	23.119	250,9
Расходи из осталих активности	4.545	29,4	68.872	73,9	59.304	128,9
III Резултат из осталих активности	7.242	n/a	-13.835	43,1	-36.185	98,3
IV Нето добитак посл. које се обуставља	8	224,4	521	84,2	8	65,7
V Нето губитак посл. које се обуставља	21	26,1	2.218	65,0	43	33,0
Нето добитак	19.012	50,8	142.673	121,3	22.338	107,3
Нето губитак	12.955	109,0	104.526	64,9	10.573	47,7
VI Нето финансијски резултат	6.057	23,7	38.147	n/a	11.764	n/a

Табела 9: Структура прихода, расхода и резултата према појединим неразмњивим секторима

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА							
	F–Грађевинарство		G–Трговина на велико и мало...		H–Саобраћај и складиштење		J–Информисање и комуникације	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
A. Укупни приходи	542.049	111,9	3.084.082	105,5	531.125	90,1	370.918	110,0
Б. Укупни расходи	544.258	107,1	3.019.076	103,1	512.995	80,6	331.402	106,6
Пословни приходи	507.764	113,6	2.992.719	106,1	507.209	91,9	347.987	110,7
Пословни расходи	493.660	111,6	2.899.472	105,9	480.510	90,1	303.458	111,7
I Пословни резултат	14.104	306,8	93.247	110,8	26.700	143,9	44.529	104,6
Финансијски приходи	14.136	90,9	37.055	101,5	10.123	55,2	11.418	102,8
Финансијски расходи	27.222	62,0	50.771	58,7	15.448	33,7	14.677	64,7
II Резултат из финансирања	-13.086	46,1	-13.715	27,4	-5.324	19,3	-3.259	28,2
Приходи из осталих активности	20.009	95,4	53.697	81,4	13.698	72,2	11.471	98,9
Расходи из осталих активности	21.539	103,6	67.668	64,9	16.809	29,7	13.142	82,1
III Резултат из осталих активности	-1.530	n/a	-13.970	36,5	-3.111	8,3	-1.671	37,8
IV Нето добитак посл. које се обуст.	139	26,2	610	48,3	95	49,8	42	134,0
V Нето губитак посл. које се обуст.	1.836	166,3	1.166	86,2	229	45,4	126	27,3
Нето добитак	35.866	145,2	102.303	129,1	24.564	117,2	41.817	106,0
Нето губитак	42.152	80,3	52.041	55,4	11.621	16,4	7.205	42,3
VI Нето финансијски резултат	-6.287	22,6	50.262	n/a	12.943	n/a	34.611	154,5

финансијских активности исказала губитак у износу од 1.158 милиона динара. Таква тенденција присутна је и у сектору Е-Снабдевање водом, управљање отпадним водама... с тим да је добитак из финансирања исказан у износу од 868 милиона динара, после прошлогодишњег негативног резултата од 749 милиона динара.

Након дугогодишњег генерисања већег дела укупног негативног резултата по основу осталих активности целе привреде неразмњиви сектори, у 2015. години, исказују мањи износ осталог губитка (40.924 милиона динара) него размњиви сектори (52.445 милиона динара), као и израженији међугодишњи пад тог губитка (59,1% наспрам 35,1%).

Оваква позитивна кретања у оквиру неразмњивих сектора утицала су да они након прошлогодишњег губитка од 117.642 милиона динара у 2015. години исказују позитиван нето финансијски резултат у износу од 83.346 милиона динара, те су ови сектори и највише заслужни за побољшану профитабилност на нивоу укупне привреде. Истовремено, приметно успешније пословање остварују и привредна друштва размњивих сектора, која, такође, после негативног пословања претходне године (14.975 милиона динара) бележе укупан добитак у износу од 60.444 милиона динара, од чега су скоро две тећине реализовали велики системи.

Током 2015. године већина сектора је пословала позитивно (њих 13), при чему је највећи позитиван нето финансијски резултат од 50.262 милиона динара забележен код привредних друштава из сектора G–Трговина на велико и

мало..., која су у претходној години пословала негативно (14.765 милиона динара). Треба поменути и да укупан добитак тог сектора носи више од трећине оствареног добитка на нивоу целе привреде. Опоравку укупне профитабилности у великој мери је допринео и сектор С–Прерађивачка индустрија, који након прошлогодишњег изразито негативног пословања (43.447 милиона динара), у 2015. години исказује добитак у износу од 38.147 милиона динара. Знатно боље резултате бележе и привредна друштва која су пословала у сектору H–Саобраћај и складиштење, која су после највећег губитка исказаног претходне године (49.994 милиона динара) пословала профитабилно, са добитком на укупном нивоу у износу од 12.943 милиона динара. Висок износ позитивног резултата исказала су привредна друштва у сектору J–Информисање и комуникације чији је добитак од 34.611 милиона динара, за 54,5% већи од прошлогодишњег.

Истовремено, у сфери негативног пословања остало је седам неразмњивих сектора, с тим да је губитак сваког од тих сектора значајно смањен у односу на претходну годину. Највећи негативан нето финансијски резултат, у износу од 10.289 милиона динара, бележе привредна друштва из сектора K–Финансијске делатности и делатности осигурања, а тај губитак је више него за три петине мањи од прошлогодишњег. Са 6.287 милиона динара исказаног губитка пажњу привлаче и привредна друштва из сектора F–Грађевинарство, при чему је он за преко три четвртине мањи него претходне године.

Претежну изложеност српске привреде неразмњивим секторима показује и то што је, у 2015. години, и водећи део

Табела 10: Структура пословне имовине према појединим разменљивим секторима

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА					
	В-Рударство		С-Прерађивачка индустрија		D-Снабдевање ел. енергијом...	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
A. Уписани а неуплаћени капитал	13	670,6	2.900	82,0	7.031	103,1
B. Стална имовина	378.815	84,5	1.462.017	105,9	1.302.716	96,7
Нематеријална имовина	18.602	105,2	53.399	104,9	8.276	90,1
Некретнине, постројења и опрема	294.142	76,4	1.257.631	106,5	1.182.420	119,9
Биолошка средства	30	7,0	3.849	91,7	488	21,0
Дугорочни финансијски пласмани	51.155	114,2	134.995	99,2	110.683	32,1
Дугорочна потраживања	14.886	n/a	12.144	145,3	848	16,4
B. Одложена пореска средства	4.712	59,0	12.290	101,8	104	126,6
Г. Обртна имовина	124.805	76,3	1.357.461	107,6	319.449	84,1
Залихе	31.253	59,4	519.029	107,4	71.768	246,8
Потраживања по основу продаје	57.803	73,3	496.677	108,1	155.634	72,0
Краткорочни финансијски пласмани	3.977	48,5	113.965	103,3	8.701	36,2
Остала краткорочна потраживања	12.531	78,2	116.886	105,1	32.182	46,3
Готовински еквиваленти и готовина	19.242	247,1	110.903	114,4	51.164	125,6
Д. Укупна актива = Пословна имовина	508.345	82,0	2.834.668	106,7	1.629.299	94,0

финансијских капацитета свих привредних друштава сконцентрисан управо у оквиру друштава која активност обављају у поменутиим секторима.

Оваква превага уследила је због тога што је раст финансијских капацитета неразменљивих сектора био праћен стагнацијом тих капацитета на нивоу разменљивих сектора.

Наиме, у односу на претходну годину билансни потенцијал неразменљивих сектора, у износу од 6.632.231 милион динара, већи је за 3,9%, а финансијска снага за 8,4%, будући да располажу капиталом у висини од 3.128.342 милиона динара, па су ови сектори повећали учешћа у укупној пословној имовини (са 52,8% на 53,7%), као и у капиталу (са 49,4% на 51,5%).

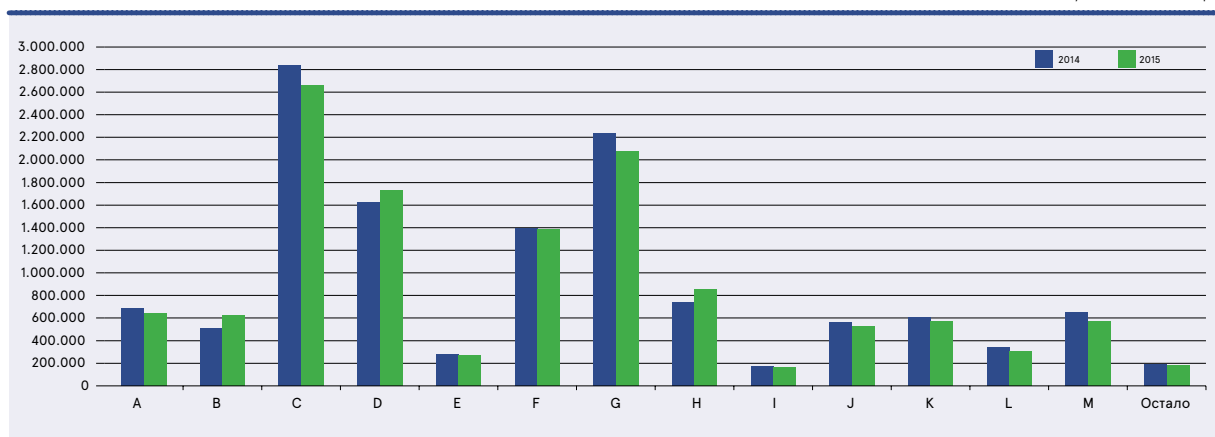
У оквиру појединачних сектора предњачи разменљиви сектор С-Прерађивачка индустрија, који располаже са највећим делом пословне имовине и капитала свих привредних друштава (22,1% и 18,7%), у износу од 2.834.668 милиона динара односно 1.136.263 милиона динара.

По висини билансног потенцијала истичу се и сектори Г-Трговина на велико и мало... (2.234.369 милиона динара), D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (1.629.299 милиона динара) и F-Грађевинарство (1.393.999 милиона динара), са учешћем у укупној пословној имовини привреде од 17,4% односно 12,7% и 10,9%.

Наведена три сектора издвајају се и по обиму капитала којим располажу, с обзиром да носе преко две петине укупног капитала свих привредних друштава, у чему капитал сектора

Графикон 9: Пословна имовина према секторима

у милионима динара

Табела 11: Структура пословне имовине према појединим неразмјенивим секторима

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА								
	F-Грађевинарство		G-Трговина на велико и мало...		H-Саобраћај и складиштење		J-Информисање и комуникације		
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	
A.	Уписани а неуплаћени капитал	1.006	87,9	2.697	91,7	1.271	66,3	246	45,1
B.	Стална имовина	910.786	101,0	802.194	106,9	552.941	86,7	377.596	104,5
	Нематеријална имовина	11.237	89,3	35.150	125,5	4.710	117,7	106.184	112,0
	Некретнине, постројења и опрема	838.272	100,0	572.301	107,3	528.978	87,4	179.278	101,4
	Биолошка средства	403	75,7	1.142	103,1	35	28,5	8	45,5
	Дугорочни финансијски пласмани	57.841	122,7	184.348	104,2	17.365	67,4	90.443	102,4
	Дугорочна потраживања	3.033	103,1	9.253	81,3	1.853	72,5	1.684	125,0
B.	Одложена пореска средства	1.316	87,2	5.343	100,8	1.056	100,6	7.010	123,8
Г.	Обртна имовина	480.890	99,4	1.424.135	108,1	187.836	88,5	181.608	113,3
	Залихе	184.411	98,4	537.135	113,7	22.689	76,9	23.842	90,7
	Потраживања по основу продаје	129.477	102,6	516.197	103,1	88.888	79,8	70.457	116,7
	Краткорочни финансијски пласмани	46.159	94,9	108.573	101,4	25.452	114,1	16.399	107,2
	Остала краткорочна потраживања	82.231	92,5	133.395	108,3	20.470	82,0	33.266	114,4
	Готовински еквиваленти и готовина	38.613	118,8	128.835	112,7	30.338	126,2	37.645	128,5
Д.	Укупна актива = Пословна имовина	1.393.999	100,4	2.234.369	107,6	743.105	87,2	566.460	107,3

D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација учествује са 996.346 милиона динара или 16,4%, сектора G-Трговина на велико и мало... са 816.397 милиона динара или 13,5% и сектора F-Грађевинарство са 672.763 милиона динара или 11,1%.

Већина сектора бележи раст сопственог капитала, али истовремено наставља и са задуживањем, па се и у 2015. години највећи број сектора ослањао на позајмљене изворе

финансирања. При томе, уочава се да су дугорочне обавезе размјенивих сектора расле брже од њихових краткорочних обавеза (9,3% наспрам 4,6%), док је на нивоу неразмјенивих сектора присутно стагнирање обавеза обе рочности.

Преко половине укупног дуга свих привредних друштава генеришу неразмјениви сектори, у износу од 4.554.027 милиона динара, док укупне обавезе размјенивих сектора износе 3.752.005 милиона динара. Структура финансирања

Табела 12: Структура извора финансирања према појединим размјенивим секторима

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА						
	B-Рударство		C-Прерађивачка индустрија		D-Снабдевање ел. енергијом...		
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	
A.	Капитал	239.906	81,6	1.136.263	113,4	996.346	88,0
B.	Дугорочна резервисања и обавезе	156.092	94,8	547.151	102,6	234.358	144,0
	Дугорочна резервисања	10.596	62,5	28.003	129,8	18.570	189,0
	Дугорочне обавезе	145.496	98,5	519.148	101,4	215.788	141,1
B.	Одложене пореске обавезе	348	3,2	18.348	100,0	95.743	110,6
Г.	Краткорочне обавезе	177.356	86,9	1.644.090	106,9	429.338	107,1
	Краткорочне финансијске обавезе	44.182	103,3	501.307	99,4	161.533	318,8
	Обавезе из пословања	63.309	81,4	680.353	105,2	157.567	67,7
	Остале краткорочне обавезе	69.865	83,6	462.430	119,6	110.238	93,9
Д.	Губитак изнад висине капитала	65.357	122,0	511.186	117,8	126.487	259,0
Ђ.	Укупна пасива	508.345	82,0	2.834.668	106,7	1.629.299	94,0

неразменљивих сектора благо је побољшана током 2015. године, захваљујући бржем расту сопствених у односу на екстерне изворе финансирања (10,3% наспрам 0,8%) што је утицало и на смањење степена укупне задужености ових сектора са прошлогодишњих 2,15 на 1,96 у 2015. години. С друге стране, привредна друштва из разменљивих сектора појачала су финансирање из позајмљених извора и њихове укупне обавезе веће су за 5,9% у поређењу са претходном годином, док је капитал готово задржан на прошлогодишњем нивоу, па је последично и степен укупне задужености повећан у односу на претходну годину (са 1,50 на 1,72).

Секторски распоред показује да се преко четвртине укупних обавеза привреде односи на сектор С-Прерађивачка индустрија, у износу од 2.209.590 милиона динара, а потом следе сектори Г-Трговина на велико и мало... (1.687.945 милиона динара) и Ф-Грађевинарство (871.509 милиона динара). Најизраженији раст дуга бележи сектор М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (35,0%), док је смањење укупних обавеза присутно код само два сектора, и то сектора Н-Саобраћај и складиштење и В-Рударство, а њихове обавезе мање су за 42,3% односно 12,1% у односу на претходну годину.

сле њих следе друштва из сектора Г-Трговина на велико и мало... (530.578 милиона динара) и они су за 13,5% односно 2,6% већи од прошлогодишњих. Висок износ укупног губитка, од 360.761 милион динара исказује и сектор Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, који истовремено бележи и најинтензивнији раст (76,6%) укупног губитка међу секторима.

Интересантно је и да је током 2015. године, укупне губитке смањено сектор Н-Саобраћај и складиштење, који је у претходној години био трећи по висини тих губитака, с тим да су они скоро преполовљени у односу на претходну годину и износе 216.696 милиона динара.

Захваљујући позитивним помацима у структури извора финансирања и задржавању губитака на нивоу из претходне године, неразменљиви сектори су смањили стопу изгубљеног капитала са прошлогодишњих 45,3% на 42,7% у 2015. години. Истовремено, услед појачаног кумулирања губитака у оквиру привредних друштава разменљивих сектора, стопа изгубљеног капитала ових сектора је достигла 44,5% (у претходној години 37,8%).

Табела 13: Структура извора финансирања према појединим неразменљивим секторима

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА СЕКТОРИМА							
	Ф-Грађевинарство		Г-Трговина на велико и мало...		Н-Саобраћај и складиштење		Ј-Информисање и комуникације	
	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.	Износ	Инд.
А. Капитал	672.763	101,3	816.397	111,0	467.980	114,8	257.453	112,2
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	237.403	100,6	304.959	105,1	105.440	54,6	194.779	99,4
Дугорочна резервисања	24.326	98,2	8.339	105,8	8.877	81,7	5.027	92,1
Дугорочне обавезе	213.076	100,9	296.620	105,0	96.563	53,0	189.753	99,6
В. Одложене пореске обавезе	7.330	101,6	5.805	110,7	18.565	93,3	2.403	93,3
Г. Краткорочне обавезе	626.777	101,4	1.377.181	105,9	202.991	57,3	194.370	110,2
Краткорочне финансијске обавезе	226.754	101,0	385.171	104,7	44.461	32,1	60.447	115,5
Обавезе из пословања	204.420	105,9	777.479	107,2	97.143	67,9	63.772	118,2
Остале краткорочне обавезе	195.603	97,4	214.531	103,9	61.387	84,5	70.152	100,2
Д. Губитак изнад висине капитала	150.273	109,2	269.973	106,3	51.872	42,4	82.546	107,9
Ђ. Укупна пасива	1.393.999	100,4	2.234.369	107,6	743.105	87,2	566.460	107,3

За разлику од претходних година, када је највећи део укупних губитака био кумулиран у оквиру неразменљивих сектора, у 2015. години у овом сегменту примат преузимају разменљиви сектори, који исказују 1.743.058 милиона динара губитка. Наиме, исказивање губитака неразменљивих сектора у готово истом износу као и претходне године пратио је изражен раст укупних губитака разменљивих сектора (21,3%), услед чега ови сектори повећавају учешће у кумулираним губицима привреде са прошлогодишњих 45,3% на 50,1% у 2015. години.

Исто као и претходне године, највећим губицима била су оптерећена привредна друштва која послују у сектору С-Прерађивачка индустрија (1.082.998 милиона динара), а по-

Током 2015. године осцилације у висини негативног нето обртног капитала унутар разменљивих и неразменљивих сектора биле су изразито дивергентне, што је резултирало тиме да је привредним друштвима, на укупном нивоу, за финансирање сталне имовине недостајало дугорочних средстава у готово истом износу као и претходне године. При томе, негативан нето обртни капитал неразменљивих сектора, у износу од 143.829 милиона динара мањи је за 45,1% него претходне године, док су привредна друштва разменљивих сектора у већој мери користила краткорочне изворе за финансирање сталне имовине, па им је негативан нето обртни капитал за четвртину већи од прошлогодишњег и износи 596.067 милиона динара.

Са највећим негативним нето обртним капиталом пословала су привредна друштва у секторима С-Прерађивачка индустрија (292.938 милиона динара), D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (205.500 милиона динара) и F-Грађевинарство (152.238 милиона динара). Најдинамичнији раст негативног нето обртног капитала бележе привредна друштва из разменљивог сектора D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (90,9%), док је смањење тог капитала најизраженије код друштава из сектора H-Саобраћај и складиштење (79,8%).

Довољно дугорочног капитала за финансирање сталне имовине имала су привредна друштва из само два сектора, а у највећем износу (178.632 милиона динара) на нивоу сектора K-Финансијске делатности и делатности осигурања. У сектору G-Трговина на велико и мало... позитиван нето обртни капитал (46.472 милиона динара) повећан је чак 2,6 пута у поређењу са претходном годином.

Иако у 2015. години скоро половина сектора бележи смањење недостајућег капитала, на нивоу укупне привреде мањак дугорочног капитала за финансирање сталне имовине и залиха је израженији него претходне године. Треба напоменути и да, за разлику од неразменљивих сектора, чији је недостајући капитал (994.401 милион динара) мањи за 5,7% у односу на претходну годину, код разменљивих сектора (1.323.236 милиона динара) он бележи повећање од 15,6%.

Као и претходне године, за очување постигнутог нивоа пословања највише капитала је недостајало привредним друштвима која су активност обављала у следећа три сектора: С-Прерађивачка индустрија (811.967 милиона динара), G-Трговина на велико и мало... (490.663 милиона динара) и F-Грађевинарство (336.649 милиона динара). Расту недостајућег капитала на нивоу свих привредних друштава највише је допринело више него двоструко увећање тог капитала код друштава из сектора D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, а који износи 277.268 милиона динара.

3.2 ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА ПРЕМА ВЕЛИЧИНИ⁶

Пословање домаће привреде већ годинама снажно детерминише бројчано мали сегмент великих друштава, у коме је сконцентрисан значајан део финансијских перформанси целе привреде. Истовремено, важне реперкусије на укупна економска кретања имају и мала привредна друштва, али и микро привредна друштва, као најбројнија групација.

У укупно реализованим пословним активностима привреде, и у 2015. години, као и претходних година, предњаче велики системи који су остварили укупне приходе у износу од 3.947.303 милиона динара и укупне расходе од 3.856.996 милиона динара или 43,1% односно 43,0% тих прихода и расхода свих привредних друштава. При томе, велика привредна друштва углавном су пословала у разменљивим секторима, а најактивнија су била друштва у сектору С-Прерађивачка индустрија, која су реализовала 31,4% укупних

прихода и 31,5% укупних расхода свих великих привредних друштава.

Приметан утицај на укупно остварену пословну активност имала су и мала привредна друштва, будући да су остварила скоро четвртину укупних прихода и укупних расхода (2.239.782 милиона динара односно 2.165.564 милиона динара) целе привреде, што је за 6,7% и 5,1% више у односу на претходну годину. Мала привредна друштва су, за разлику од великих, пословала углавном у неразменљивим секторима, а највећи обим активности бележе друштва у сектору G-Трговина на велико и мало... са реализоване две петине укупних прихода и укупних расхода свих малих друштава.

Истовремено, велика привредна друштва остварила су 45,3% укупног позитивног пословног резултата домаће привреде, односно 183.044 милиона динара. Више од половине тог резултата односи се на друштва која су пословала у секторима С-Прерађивачка индустрија и D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација. Значајно је и учешће малих привредних друштава, која су реализовала 30,2% укупног позитивног пословног резултата привреде, односно 122.127 милиона динара, а посебно се издвајају друштва из сектора С-Прерађивачка индустрија и G-Трговина на велико и мало... која су заједно исказала нешто мање од три петине тог резултата малих друштава. Позитиван резултат из пословних активности малих привредних друштава већи је за 14,5% у односу на претходну годину, док је тај резултат код великих друштава на нешто нижем нивоу од прошлогодишњег (0,8%).

Да су у пословању великих привредних друштава евидентне тенденције исказане на нивоу целе привреде показује и кретање резултата остварених из финансијских и осталих активности.

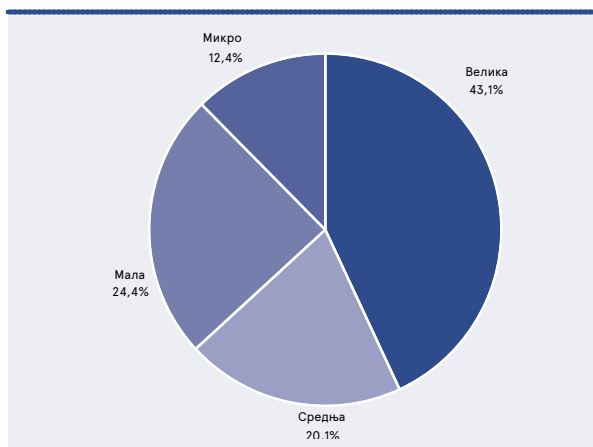
Наиме, на нивоу свих привредних друштава исказани финансијски губитак је нижи чак за више од три петине у односу на прошлогодишњи, а такав тренд бележе и велика привредна друштва, с тим да је негативан резултат из финансирања тих друштава у висини од 52.247 милиона динара, више него преполовљен (57,0%) у односу на претходну годину и чини готово половину тог резултата привреде. Мањи губици великих друштава последица су значајног смањења финансијских расхода, првенствено негативних курсних разлика (67.387 милиона динара), које су забележиле интензиван пад од 43,1%.

Велика привредна друштва исказала су и негативан резултат остварен по основу усклађивања вредности остале имовине и осталих активности у износу од 38.810 милиона динара, који је драстично нижи од прошлогодишњег (69,4%) и у висини је две петине тог резултата на нивоу привреде.

Оштар пад финансијских расхода и расхода по основу осталих активности, допринео је да домаћа привреда у 2015. години, након трогодишњег периода пословања са губитком, оствари позитиван нето финансијски резултат. Исти ефекат имало је смањење поменутих расхода на ни-

⁶ Види фусноту 4

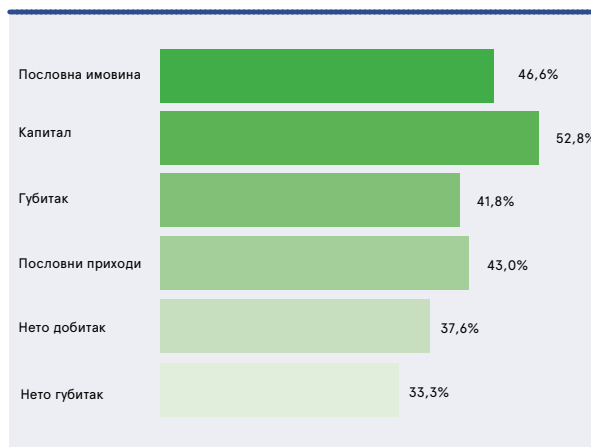
Графикон 10: Укупни приходи привредних друштава према величини

воу великих привредних друштава, која су, такође, прешла у профитабилну зону пословања, са добитком реализованим у износу од 67.816 милиона динара, за разлику од претходне године када бележе негативан нето финансијски резултат од 82.633 милиона динара. Добитак ових друштава чини скоро половину укупног добитка привреде, при чему се највећи део односи на друштва која су пословала у сектору Ј-Информсање и комуникације (25.467 милиона динара) и сектору С-Прерађивачка индустрија (19.780 милиона динара).

Слична тенденција испољена је и код средњих привредних друштава, која су, такође, позитивно пословала и остварила добитак у износу 43.156 милиона динара, на-

Графикон 11: Учешће великих привредних друштава у перформансама привреде

кон исказаног негативног нето финансијског резултата од 10.394 милиона динара у претходној години. Привредна друштва из сектора С-Прерађивачка индустрија и G-Трговина на велико и мало... заједно су реализовала 56,2% тог добитка.

Прошлогодишње профитабилно пословање сачувала су мала привредна друштва, остваривши при томе скоро два и по пута већи добитак у односу на претходну годину, у висини од 59.393 милиона динара. При томе, три четвртине овог добитка исказала су привредна друштва из сектора G-Трговина на велико и мало... (26.617 милиона динара) и сектора С-Прерађивачка индустрија (17.757 милиона динара).

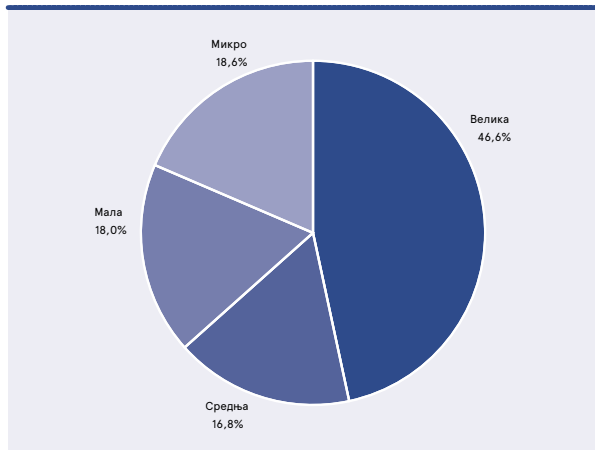
Табела 14: Структура прихода, расхода и резултата према величини привредних друштава

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА ВЕЛИЧИНИ							
	Велика	Инд.	Средња	Инд.	Мала	Инд.	Микро	Инд.
A. Укупни приходи	3.947.303	98,8	1.842.858	108,0	2.239.782	106,7	1.135.639	105,9
Б. Укупни расходи	3.856.996	94,9	1.788.567	104,7	2.165.564	105,1	1.152.810	102,1
Пословни приходи	3.742.052	98,9	1.749.881	109,0	2.145.661	107,5	1.063.169	106,3
Пословни расходи	3.559.008	98,9	1.673.868	108,8	2.023.533	107,1	1.040.236	105,3
I Пословни резултат	183.044	99,2	76.014	113,2	122.127	114,5	22.933	185,6
Финансијски приходи	111.437	88,3	49.345	117,7	39.380	103,9	32.503	115,2
Финансијски расходи	163.683	66,1	55.909	58,8	66.458	67,1	51.569	82,8
II Резултат из финансирања	-52.247	43,0	-6.564	12,4	-27.079	44,2	-19.066	55,9
Приходи из осталих активности	93.365	106,3	42.646	72,5	54.109	83,7	39.735	92,5
Расходи из осталих активности	132.175	61,6	57.161	78,6	74.778	106,5	59.108	76,2
III Резултат из осталих активности	-38.810	30,6	-14.515	104,3	-20.669	373,4	-19.374	55,9
IV Нето добитак пословања које се обуст.	450	67,3	985	152,1	633	58,6	233	19,0
V Нето губитак пословања које се обуст.	2.130	62,8	1.629	112,2	794	41,5	1.896	134,2
Нето добитак	175.378	102,7	102.120	143,1	124.172	112,5	64.991	118,7
Нето губитак	107.562	42,5	58.964	72,1	64.779	75,4	91.566	77,1
VI Нето финансијски резултат	67.816	n/a	43.156	n/a	59.393	n/a	-26.575	41,5

У сфери негативних резултата у 2015. години била су једино микро привредна друштва, која бележе негативан нето финансијски резултат у износу од 26.575 милиона динара, с тим да је тај губитак мањи скоро за три петине у односу на претходну годину. Микро привредна друштва из сектора С-Прерађивачка индустрија исказала су највећи део тог губитка (10.402 милиона динара).

Графикон 12: **Пословна имовина према величини привредних друштава**

Опредељујући утицај који велика привредна друштва имају на домаћу привреду илуструје и податак да њихова пословна имовина у износу од 5.983.717 милиона динара и капитал од 3.202.746 милиона динара, чине 46,6% односно 52,8% тих капацитета свих привредних друштава. Највећи део ових потенцијала, као и претходне године, ангажовала су привредна друштва која послују у сектору Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (1.527.687

милиона динара пословне имовине и 959.795 милиона динара капитала).

Да недостатак сопствених извора финансирања и даље отежава пословање привредних друштава и доприноси њиховом претежном ослањању на позајмљене изворе показује и сегментација привреде према величини привредних друштава. Ова структурна неравнотежа посебно је испољена код микро привредних друштава, која су свега 13,7% укупне имовине финансирала из сопствених извора, те је степен укупне задужености ових друштава од 6,29 знатно изнад степена задужености привреде (1,84). На другој страни, учешће сопственог капитала у укупном капиталу великих привредних друштава од 44,9% има за последицу и најнижи, мада и даље висок, степен укупне задужености од 1,23.

Дугогодишње кумулирање губитака привреде и даље продубљује нестабилну финансијску структуру, при чему су највећи носиоци ових губитака велика и микро привредна друштва. Велика друштва исказала су нешто више од две петине укупних губитака целе привреде, односно 1.454.797 милиона динара, од чега се 514.258 милиона динара односи на губитке изнад висине капитала. Више од половине укупних губитака великих система носе друштва која су пословала у сектору С-Прерађивачка индустрија (466.085 милиона динара) и сектору Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (344.194 милиона динара), у коме су укупни губици већи за четири петине у односу на претходну годину.

Микро привредна друштва, такође, су била оптерећена високим кумулираним губицима у износу од 1.026.435 милиона динара, при чему је скоро три петине тих губитака сконцентрисано у привредним друштвима која су пословала у секторима Г-Трговина на велико и мало... (309.686 мили-

Табела 15: **Структура пословне имовине према величини привредних друштава**

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА ВЕЛИЧИНИ							
	Велика	Инд.	Средња	Инд.	Мала	Инд.	Микро	Инд.
А. Уписани а неуплаћени капитал	51	7,1	1.849	95,1	4.512	94,7	14.676	93,4
Б. Стална имовина	4.274.093	96,3	1.206.601	113,6	1.146.290	101,2	1.023.404	116,2
Нематеријална имовина	162.186	107,5	48.227	135,7	16.805	92,8	37.288	97,7
Некретнине, постројења и опрема	3.586.721	102,3	956.858	110,0	922.259	102,9	699.345	118,5
Биолошка средства	96.027	100,4	28.572	121,1	7.399	60,1	4.589	39,4
Дугорочни финансијски пласмани	397.690	59,6	164.039	132,5	194.424	97,4	275.520	117,3
Дугорочна потраживања	31.468	170,9	8.905	103,1	5.404	98,5	6.662	106,1
В. Одложена пореска средства	22.067	89,9	8.069	108,8	7.681	94,9	2.136	97,9
Г. Обртна имовина	1.687.507	94,2	936.021	113,5	1.157.139	102,0	1.340.893	109,6
Залихе	525.789	106,7	293.398	113,7	409.926	105,1	348.627	109,2
Потраживања по основу продаје	630.713	86,0	327.544	107,6	422.678	102,3	369.862	110,7
Краткорочни финансијски пласмани	137.172	82,6	120.245	124,9	101.272	91,3	137.447	117,4
Остала краткорочна потраживања	184.552	79,5	103.129	112,0	101.534	89,4	206.795	116,0
Готовински еквиваленти и готовина	209.280	125,8	91.704	124,3	121.729	114,2	278.161	101,2
Д. Укупна актива = Пословна имовина	5.983.717	95,7	2.152.540	113,5	2.315.622	101,6	2.381.109	112,2

она динара) и С-Прерађивачка индустрија (287.937 милиона динара). Истовремено, на друштва из тих сектора односи се више од три петине губитка изнад висине капитала свих микро друштава, који износи 639.652 милиона динара, а он је надмашио губитак великих привредних друштава.

Раст укупних губитака пратило је смањење сопственог капитала, што је посебно изражено код микро привредних друштава, која су исказала веома високу стопу изгубљеног капитала од 76,0%, која је знатно изнад ове стопе на нивоу свих друштава (43,5%). С друге стране, велика, средња и мала привредна друштва бележе стопу изгубљеног капитала нижу од стопе исказане на нивоу привреде, а она је најнижа (35,1%) код великих привредних друштава.

динара, чини две трећине тог капитала на нивоу привреде. Највећи негативан нето обртни капитал у групацији великих друштава, који је при томе у односу на претходну годину двоструко већи, бележе друштва из сектора Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (182.904 милиона динара), а значајан износ негативног нето обртног капитала обележио је и пословање друштава из сектора С-Прерађивачка индустрија (120.230 милиона динара). Истовремено, великим привредним друштвима недостајало је 1.011.393 милиона динара квалитетних извора финансирања за очување пословне активности.

Микро привредна друштва, такође, су пословала са високим негативним нето обртним капиталом у износу од 247.691

Табела 16: Структура извора финансирања према величини привредних друштава

у милионима динара

О П И С	ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ПРЕМА ВЕЛИЧИНИ							
	Велика	Инд.	Средња	Инд.	Мала	Инд.	Микро	Инд.
А. Капитал	3.202.746	98,5	909.609	116,1	978.465	103,4	978.655	113,3
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	1.100.052	98,5	439.179	123,5	413.893	98,8	451.104	108,8
Дугорочна резервисања	65.593	107,0	30.596	119,0	15.730	103,0	15.955	127,8
Дугорочне обавезе	1.034.459	98,1	408.582	123,8	398.163	98,6	435.150	108,2
В. Одложене пореске обавезе	144.173	101,7	15.727	114,2	8.911	102,0	3.105	144,5
Г. Краткорочне обавезе	2.051.004	92,6	978.264	110,8	1.112.724	101,9	1.587.896	113,4
Краткорочне финансијске обавезе	677.024	99,8	307.849	102,5	347.261	97,9	524.582	116,0
Обавезе из пословања	784.738	83,9	379.275	113,4	497.534	99,9	695.752	115,5
Остале краткорочне обавезе	589.242	98,3	291.140	117,3	267.929	112,0	367.563	106,5
Д. Губитак изнад висине капитала	514.258	109,9	190.238	136,1	198.372	106,0	639.652	114,7
Ђ. Укупна пасива	5.983.717	95,7	2.152.540	113,5	2.315.622	101,6	2.381.109	112,2

Посматрано према величини, свим привредним друштвима, осим малих, недостајао је дугорочни капитал, што потврђује њихово пословање са негативним нето обртним капиталом. Нарушени дугорочни финансијски биланс посебно је наглашен код великих привредних друштава, чији негативан нето обртни капитал у износу од 485.604 милиона

милион динара, већим за две петине од прошлогодишњег, а највећи мањак нето обртног капитала је исказан код привредних друштава из сектора С-Прерађивачка индустрија (151.370 милиона динара). Сегменту микро привредних друштава недостајало је 596.319 милиона динара дугорочног капитала за одржавање постигнутог нивоа пословања.

4. ПОСЛОВАЊЕ ОДАБРАНИХ СЕГМЕНАТА ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

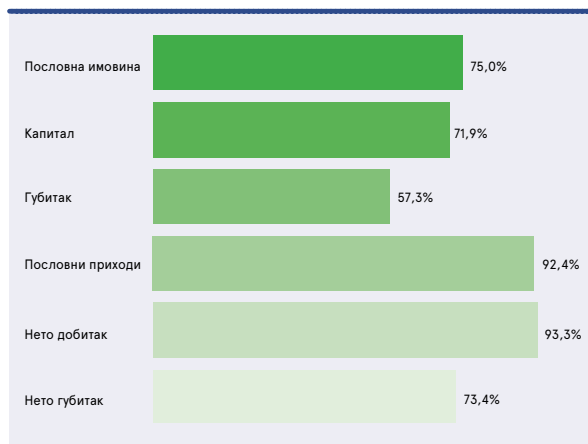
4.1 ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ СЕГМЕНТА ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА БЕЗ ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА И ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА У ПОСТУПКУ ПРИВАТИЗАЦИЈЕ, СТЕЧАЈУ И ЛИКВИДАЦИЈИ

Привредна друштва чије се пословање одвија првенствено по тржишним правилима, а у која се убрајају сва привредна друштва, осим јавних предузећа, привредних друштава у поступку приватизације, стечају и ликвидацији, као највећи део српске привреде, оствареним укупним финансијским перформансама примарно обликују целокупна привредна кретања. Тај сегмент привреде, који је уједно једини и успео да оствари позитиван резултат у претходној години, значајно је ојачао приносну снагу у 2015. години, тако да је заправо највећи део домаће привреде, укупно посматрајући, изразио профитабилно пословао.

Током 2015. године у том сегменту пословала су 87.163 привредна друштва, што представља 93,9% свих привредних друштава, а он доминира и по броју запослених радника на нивоу укупне привреде (843.838 радника или 85,0%). При томе, иако је број ових друштава за 164 мањи него претходне године, број запослених у том сегменту привреде је повећан за 21.549 радника. Да је овај сегмент привредних друштава кључни генератор раста запослености на нивоу целе домаће привреде показује и то што је поменути раст броја запослених остварен иако је током 2015. године седам привредних друштава која су претходне године запошљавала укупно 20.432 радника припојено једном јавном предузећу, те ове године она нису обухваћена анализом посматраног сегмента.

Највише друштава пословало је у оквиру сектора Г-Трговина на велико и мало... (34,6%) и С-Прерађивачка индустрија (17,5%) и она су истовремено запошљавала и највише радника (56,9%). Треба поменути и да су микро друштва најбројнија (77.541), а у њима је била запослена чак четвртина укупног броја радника посматраног сегмента, с тим да је највећи број радника био сконцентрисан у малим привредним друштвима (29,4%).

Графикон 13: Учешће сегмента привредних друштава без јавних предузећа и пр. друштава у поступку приватизације, стечају и ликвидацији у перформансама привреде

стрија (17,5%) и она су истовремено запошљавала и највише радника (56,9%). Треба поменути и да су микро друштва најбројнија (77.541), а у њима је била запослена чак четвртина укупног броја радника посматраног сегмента, с тим да је највећи број радника био сконцентрисан у малим привредним друштвима (29,4%).

Привредна друштва чије је пословање превасходно базирано на тржишним механизмима носе водећи део укупних прихода и расхода (91,8% и 91,0%), и доминирају у укупно оствареном нето добитку свих привредних друштава (93,3%), док је њихово учешће у исказаном нето губитку приметно ниже (73,4%). Та привредна друштва на укупном нивоу рас-

Табела 17: Структура укупних прихода и укупних расхода сегмента привредних друштава без јавних предузећа и привредних друштава у поступку приватизације, стечају и ликвидацији

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
A. Укупни приходи	8.415.318	8.124.525	103,6
B. Укупни расходи	8.160.978	8.064.247	101,2
Пословни приходи	8.041.165	7.725.431	104,1
Пословни расходи	7.670.138	7.344.808	104,4
I Пословни резултат	371.026	380.623	97,5
Финансијски приходи	190.043	183.545	103,5
Финансијски расходи	267.108	393.830	67,8
II Резултат из финансирања	-77.065	-210.285	36,6
Приходи из осталих активности	182.666	212.200	86,1
Расходи из осталих активности	220.149	319.641	68,9
III Резултат из осталих активности	-37.484	-107.441	34,9
IV Нето добитак пословања које се обуставља	1.445	3.349	43,2
V Нето губитак пословања које се обуставља	3.582	5.968	60,0

полажу и са претежним делом пословне имовине и капитала (75,0% и 71,9%), при чему је њихов удео у укупним губицима привреде знатно мањи (57,3%).

У 2015. темпо активности овог сегмента био је сличног интензитета као и на нивоу укупне привреде, тако да су укупни приходи у износу од 8.415.318 милиона динара већи за 3,6% у односу на претходну годину, док су укупни расходи од 8.160.978 милиона динара порасли за 1,2%. Од тога, скоро три петине и прихода и расхода генеришу неразмњиви сектори.

У оквиру тржишног сегмента привреде, по обиму активности нарочито се истичу привредна друштва из два сектора која заједно реализују скоро две трећине прихода и расхода, и то из сектора Г-Трговина на велико и мало... са укупним приходима од 3.059.405 милиона динара и укупним расходима од 2.989.724 милиона динара, као и из сектора С-Прерађивачка индустрија, чији укупни приходи износе 2.430.118 милиона динара и укупни расходи 2.349.680 милиона динара. Значајан је и допринос великих привредних друштва чије је учешће у укупним приходима односно укупним расходима идентично и износи 39,9%.

Доминантан део укупне активности привредна друштва из овог сегмента остварују по основу обављања њихове основне делатности, што је нешто израженије него на нивоу целе привреде, с обзиром да њихови пословни приходи чине 95,6% укупних прихода, а пословни расходи 94,0% укупних расхода. Пословни приходи износе 8.041.165 милиона динара, а пословни расходи 7.670.138 милиона динара и они су за 4,1% односно 4,4% већи него претходне године.

словни добитак бележи интензиван годишњи раст (9,0%), услед бржег раста пословних расхода, добитак овог сегмента је за 2,5% мањи него претходне године.

Умиривање валутне нестабилности допринело је значајном смањењу губитка по основу финансирања (63,4%), па је он исказан у износу од 77.065 милиона динара. Такође, пословање анализираниог сегмента обележило је и смањење губитка по основу осталих активности скоро за две трећине, а он износи 37.484 милиона динара и чини две петине тог губитка исказаног на нивоу свих привредних друштава.

Посебно охрабрује то што је профитабилност претежног дела српске привреде снажно ојачана током 2015. године, имајући у виду да привредна друштва у делу привреде који послује превасходно по тржишним принципима исказују позитиван нето финансијски резултат од 198.238 милиона динара који је вишеструко већи него претходне године (13.816 милиона динара), а он је истовремено и значајно надмашио укупан добитак остварен на нивоу привреде (37,9%).

У овом делу привреде позитивно је пословало преко три петине привредних друштава (53.614), а она истовремено чине и највећи број привредних друштава која су на укупном нивоу пословала профитабилно (98,4%). Нето добитак тих друштава у износу од 435.266 милиона динара, већи је за 14,1% у односу на претходну годину и покрива чак 93,3% укупног нето добитка свих привредних друштава. Да су ова друштва главни покретачи српске привреде показује и то што се у оквиру њих одвијао и највећи део укупне привред-

Табела 18: **Резултати пословања сегмента привредних друштава без јавних предузећа и привредних друштава у поступку приватизације, стечају и ликвидацији**

О П И С	ГОДИНА			
	2015		2014	
	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава
1. Нето добитак	435.266	53.614	381.385	52.294
2. Нето губитак	237.089	24.543	367.569	25.983
Нето финансијски резултат	198.238	-	13.816	-

У делу финансирања, благо повећање (3,5%) бележе приходи исказани у висини од 190.043 милиона динара, док су финансијски расходи готово за трећину мањи од прошлогодишњих и износе 267.108 милиона динара. За њихово значајно смањење најзаслужније су негативне курсне разлике које су скоро два пута мање у поређењу са претходном годином, с тим да оне и даље чине највећи део тих расхода (99.791 милион динара).

Приходи из осталих активности износе 182.666 милиона динара и смањени су за 13,9%, а знатно бржи пад бележе расходи остварени по том основу (31,1%) и исказани су у износу од 220.149 милиона динара.

У 2015. години посматрана привредна друштва бележе позитиван резултат из пословних активности од 371.026 милиона динара и тиме генеришу 91,8% укупног пословног добитка привреде. При томе, за разлику од укупне привреде где по-

не активности односно сконцентрисан је претежни део финансијских потенцијала свих привредних друштава. Са нето губитком од 237.029 милиона динара, који је за више него трећину мањи у поређењу са претходном годином, пословала су 24.543 привредна друштва из посматраног сегмента, а тај губитак генерише 73,4% укупног нето губитка привреде. У 2015. години нето финансијски резултат није исказало 9.006 привредних друштава сегмента.

На изразито успешно пословање овог најбројнијег дела привреде превасходно су утицала привредна друштва из неразмњивих сектора, која су након прошлогодишњег укупног губитка од 29.259 милиона динара исказала позитиван нето финансијски резултат од 117.284 милиона динара. Додатно, и привредна друштва из размњивих сектора остварила су позитиван нето финансијски резултат већи за три петине него претходне године, у износу од 80.954 милиона динара.

Анализа сегмента из секторског угла показује да су најпрофитабилнија била друштва која су делатност обављала у сектору С-Прерађивачка индустрија и чији је укупан добитак од 67.118 милиона динара скоро седам пута већи него претходне године, а затим следе друштва из сектора Г-Трговина на велико и мало... са вишеструко увећаним позитивним нето финансијским резултатом исказаним у износу од 55.406 милиона динара (1.461 милион динара у претходној години). Захваљујући резултатима поменутих друштава ти сектори су се и на укупном нивоу издвојили као најуспешнији, иако су претходне године пословали негативно. Висок износ укупног добитка остварио је и сектор Ј-Информисање и комуникација (34.722 милиона динара), а он је већи за 45,2% у односу на претходну годину. Треба поменути и то да привредна друштва из наведена три сектора генеришу преко три четвртине укупног добитка читавог сегмента.

За разлику од претходне године када су мала привредна друштва генерисала највећи део позитивног резултата сегмента, у 2015. години водећи део преузимају велики системи са добитком од 77.574 милиона динара, који је више него седам пута већи од прошлогодишњег. Истовремено, укупан добитак малих привредних друштава порастао је за 91,3%, па је исказан у износу од 73.305 милиона динара, док је овај добитак код друштава средње величине увећан осам пута и износи 52.855 милиона динара. С друге стране, микро привредна друштва остала су у сфери негативног пословања, мада је њихов укупан губитак од 5.496 милиона динара прилично умањен (86,8%).

Укупни финансијски капацитети сегмента привредних друштава која послују по тржишним принципима у 2015. години нешто су мањи него претходне године, што је између осталог и последица припајања седам великих система јавном

предузећу, као и повећања броја друштава у поступку стечаја и ликвидације.

Билансни потенцијал посматраног сегмента мањи је за 1,5% у односу на претходну годину и износи 9.626.117 милиона динара, док је капитал у износу од 4.362.448 милиона динара, смањен за 3,4%.

Стална имовина износи 5.125.237 милиона динара и умањена је за 5,3% од прошлогодишње, док обртна имовина у износу 4.443.463 милиона динара бележи међугодишњи раст од 3,3%.

Са нешто мање од три петине финансијских ресурса сегмента располажу неразмњиви сектори, мада је више од четвртине укупне пословне имовине и капитала било ангажовано код привредних друштава из размњивог сектора С-Прерађивачка индустрија (2.544.776 милиона динара односно 1.113.137 милиона динара), а по висини тих ресурса издваја се и неразмњиви сектор Г-Трговина на велико и мало (2.039.425 милиона динара пословне имовине односно 788.846 милиона динара капитала). При томе, највећи део пословне имовине и капитала целог сегмента био је сконцентрисан у великим привредним друштвима (37,2% односно 39,4%).

Овај сегмент је током 2015. године у већој мери користио позајмљене изворе финансирања него претходне године. Укупне обавезе у износу од 6.083.668 милиона динара веће су за 3,9% од прошлогодишњих и њих у претежном делу чине задуживања на кратак рок (69,5%). Истовремено, сопствени извори финансирања су смањени за 9,5% и износе 3.522.710 милиона динара. Наведено је утицало да на нивоу сегмента дође до смањења рачица сопственог капитала, и

Табела 19: Структура пословне имовине сегмента привредних друштава без јавних предузећа и привредних друштава у поступку приватизације, стечаја и ликвидацији

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
А. Уписани а неуплаћени капитал	20.131	22.188	90,7
Б. Стална имовина	5.125.237	5.411.063	94,7
Нематеријална имовина	247.252	227.472	108,7
Некретнине, постројења и опрема	3.969.400	4.331.042	91,7
Биолошка средства	21.929	23.392	93,7
Дугорочни финансијски пласмани	837.845	795.847	105,3
Дугорочна потраживања	48.811	33.310	146,5
В. Одложена пореска средства	37.285	39.374	94,7
Г. Обртна имовина	4.443.463	4.300.031	103,3
Залихе	1.405.415	1.312.348	107,1
Потраживања по основу продаје	1.550.700	1.582.106	98,0
Краткорочни финансијски пласмани	398.260	387.435	102,8
Остала краткорочна потраживања	467.435	449.573	104,0
Готовински еквиваленти и готовина	621.653	568.569	109,3
Д. Укупна актива = Пословна имовина	9.626.117	9.772.656	98,5

Табела 20: Структура извора финансирања сегмента привредних друштава без јавних предузећа и привредних друштава у поступку приватизације, стечају и ликвидацији

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
А. Капитал	4.362.448	4.515.787	96,6
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	1.857.954	1.723.151	107,8
Дугорочна резервисања	79.677	83.415	95,5
Дугорочне обавезе	1.778.278	1.639.737	108,4
В. Одложене пореске обавезе	76.180	139.284	54,7
Г. Краткорочне обавезе	4.149.533	3.994.941	103,9
Краткорочне финансијске обавезе	1.325.653	1.331.267	99,6
Обавезе из пословања	1.855.281	1.792.702	103,5
Остале краткорочне обавезе	968.599	870.972	111,2
Д. Губитак изнад висине капитала	819.999	600.507	136,6
Ђ. Укупна пасива	9.626.117	9.772.656	98,5

то са прошлогодишњих 39,9% на 36,7% у 2015. години, при чему се појачано задуживање рефлектовало и на раст степена укупне задужености (са 1,50 на 1,73). Треба поменути да и поред присутних негативних тенденција у кретању рача сопственог капитала и степена укупне задужености анализираниог сегмента, вредности тих показатеља су и даље повољније него на нивоу укупне привреде (35,2% односно 1,84).

Привредна друштва из посматраног дела привреде бележе укупан губитак, у износу од 1.990.442 милиона динара, који је за 16,9% повећан у поређењу са претходном годином. Према висини кумулираних губитака предњачи сектор С-Прерађивачка индустрија (514.839 милиона динара), а са аспекта величине велика привредна друштва, која носе преко две петине укупног губитка.

капитала неразмјенивих сектора (36,5%) исказаног у износу од 212.415 милиона динара. Истовремено, и размјениви сектори исказују позитиван нето обртни капитал од 43.012 милиона динара, а он је за 15,8% мањи него претходне године.

Привредна друштва која су пословала у сектору К-Финансијске делатности и делатности осигурања исказују највећи део позитивног нето обртног капитала сегмента (225.708 милиона динара), док су са највишим износом негативног нето обртног капитала, исто као и претходне године, пословала друштва из сектора Л-Пословање некретнинама (86.792 милиона динара).

При томе, позитиван нето обртни капитал бележе привредна друштва свих величина, са изузетком великих система

Табела 21: Укупни губици сегмента привредних друштава без јавних предузећа и привредних друштава у поступку приватизације, стечају и ликвидацији

О П И С	ГОДИНА			
	2015		2014	
	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава	Износ (у мил. динара)	Број привредних друштава
1. Губитак	1.990.442	37.021	1.702.335	37.714
2. Губитак изнад висине капитала	819.999	21.874	600.507	22.100

Као једна од позитивних карактеристика по којој се издваја овај део привреде је то да он и у 2015. години бележи позитиван нето обртни капитал и то скоро за четвртину већи од прошлогодишњег, у износу од 255.427 милиона динара, док је на нивоу укупне привреде годинама уназад изражено коришћење краткорочних извора за финансирање сталне имовине.

Повећање дугорочног капитала за финансирање сталне имовине резултат је значајног повећања позитивног нето обртног

који исказују негативан нето обртни капитал од 79.924 милиона динара. Са највећим износом позитивног нето обртног капитала (157.242 милиона динара), као и претходне године, пословала су мала привредна друштва.

И поред позитивног нето обртног капитала, за оптимално пословање и одржавање ликвидности привредним друштвима анализираниог сегмента недостајао је дугорочни капитал у износу од 1.149.988 милиона динара, што је за 4,0%

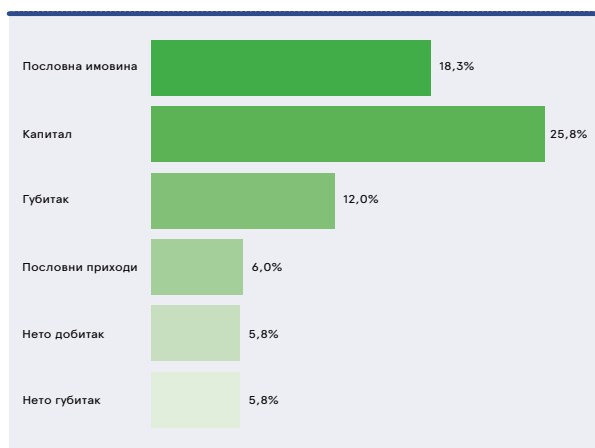
више него претходне године и чини половину капитала који је недостајао на нивоу целе привреде. У 2015. години недостајући капитал разменљивих сектора већи је за 7,3% у односу на претходну годину, док је тај капитал на нивоу неразменљивих сектора скоро задржан у висини прошлогодишњег, па укупном мању тог капитала у оквиру сегмента ови сектори готово једнако доприносе (50,5% наспрам 49,5%). При томе, исто као и претходне године, дугорочним капиталом потребним за финансирање сталне имовине и залиха највише су оскудевала привредна друштва из сектора С-Прерађивачка индустрија (391.203 милиона динара) и G-Трговина на велико и мало... (334.644 милиона динара). Недостајући капитал у највећем износу, и то од 508.499 милиона динара, исказали су велики системи.

4.2 ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА

Пословање јавних предузећа, као државних привредних субјеката, већ годинама одређује основне економске токове домаће привреде, те су и њихови пословни резултати у 2015. години слични тенденцијама оствареним на нивоу целе привреде.

Анализом је обухваћено 485 јавних предузећа⁷, која су пословала у Републици Србији у 2015. години, односно за 21 предузеће⁸ више у поређењу са претходном годином. Укупан број запослених у јавним предузећима је 115.113 радника, а повећање од 20.067 радника у односу на претходну годину треба сагледавати у контексту велике статусне промене коју је једно јавно предузеће имало током 2015. године, када му је припојено седам друштава са ограниченом одговорношћу, иначе великих система. Међутим, уколико се изузме ефекат поменуте статусне промене, јавна предузећа на укупном нивоу, у 2015. години, бележе смањење броја запослених за 739 радника у односу на претходну годину.

Графикон 14: Учешће јавних предузећа у перформансама привреде

Јавна предузећа су била најбројнија (216) у сектору Е-Снабдевање водом, управљање отпадним водама..., а она су запошљавала преко четвртине (30.878) радника свих јавних

предузећа. Од свих јавних предузећа, око половине њих су мала (224), али је у великим предузећима било запослено највише радника (69.003 или 59,9%).

Иако јавна предузећа у домаћој привреди чине само пола процента свих привредних друштава, она учествују са по 6,4% у укупним приходима односно укупним расходима привреде и у исказаном нето добитку и нето губитку привреде са по 5,8%. Такође, у њима је сконцентрисано 18,3% пословне имовине и нешто више од четвртине капитала, као и 12,0% укупног губитка привреде.

На укупно пословање јавних предузећа у 2015. години претежни утицај су имала предузећа из сектора D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, при чему је концентрација финансијских перформанси унутар тог сектора значајно појачана у односу на претходну годину. Ово је последица промена које се односе на два велика јавна предузећа, и то код напред наведеног предузећа које је имало статусну промену припајања великих привредних друштава (друштва са ограниченом одговорношћу), па су његови капацитети и исказани резултати пословања значајно увећани, као и код једног предузећа које је, услед регистрација промене претежне делатности крајем 2015. године, сврстано у оквиру сектора D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, док је у претходној години било у сектору H-Саобраћај и складиштење. Посматрано према величини доминантан је утицај великих система.

У 2015. години јавна предузећа су остварила укупне приходе у износу од 583.309 милиона динара, који су већи од прошлогодишњих за 7,2%, док су укупни расходи смањени за 2,2% и износе 572.919 милиона динара. Као и претходне године, најактивнија су била предузећа из сектора D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, при чему је њихово учешће у приходима и расходима свих јавних предузећа значајно порасло (са 46,2% на 61,7% односно са 41,6% на 60,7%). Истовремено, у односу на претходну годину знатно је смањен удео предузећа из сектора H-Саобраћај и складиштење у оствареним приходима (са 23,8% на 9,2%) и расходима (са 29,7% на 8,7%). Посматрано према величини, примат су имала велика предузећа будући да су реализовала нешто више од четири петине укупних прихода и укупних расхода целог сегмента јавних предузећа.

Приходе јавних предузећа готово у целини чине пословни приходи, који износе 525.050 милиона динара, а у односу на претходну годину они су већи за 8,6%. Приходи из осталих активности (30.931 милион динара) бележе још интензивнији раст (34,4%), за разлику од финансијских прихода који су опали за 27,3% и исказани су у износу од 27.196 милиона динара.

У структури укупних расхода, нешто више од четири петине представљају пословни расходи, са износом од 477.366 милиона динара, оствареним уз годишњи раст од 2,6%. Међутим, финансијски расходи од 33.920 милиона динара, умањени су за више од трећине, што је првенствено последица преполовљених негативних курсних разлика, исказаних

⁷ Од 485 јавних предузећа која су пословала у 2015. години у Републици Србији, 11 јавних предузећа је у поступку стечаја и ликвидације, док су три јавна предузећа у поступку приватизације
⁸ Наведени број јавних предузећа није доставило Агенцији за привредне регистре финансијске извештаје за 2014. годину, у складу с прописима којима се уређује рачуноводство

Табела 22: Структура укупних прихода и укупних расхода јавних предузећа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
A. Укупни приходи	583.309	544.074	107,2
Б. Укупни расходи	572.919	585.672	97,8
Пословни приходи	525.050	483.492	108,6
Пословни расходи	477.366	465.354	102,6
I Пословни резултат	47.683	18.137	262,9
Финансијски приходи	27.196	37.411	72,7
Финансијски расходи	33.920	51.928	65,3
II Резултат из финансирања	-6.724	-14.517	46,3
Приходи из осталих активности	30.931	23.011	134,4
Расходи из осталих активности	60.832	67.990	89,5
III Резултат из осталих активности	-29.901	-44.979	66,5
IV Нето добитак пословања које се обуставља	132	160	82,5
V Нето губитак пословања које се обуставља	801	401	199,9

у износу од 14.254 милиона динара. Умеренији пад (10,5%) у поређењу са претходном годином, бележе и расходи по основу осталих активности (60.832 милиона динара).

Као резултат обављања примарне делатности, јавна предузећа су у 2015. години остварила позитиван пословни резултат од 47.683 милиона динара, који је чак 2,6 пута већи у односу на претходну годину. С друге стране, губитак по основу финансијских активности (6.724 милиона динара) је више него преполовљен, а за трећину је смањен губитак по основу осталих активности (29.901 милион динара).

Услед драстичног увећања позитивног резултата из пословних активности, јавна предузећа су након дугогодишњег пословања са губитком, у 2015. години профитабилно пословала и остварила позитиван нето финансијски резултат у износу од 8.310 милиона динара (губитак у претходној години 43.960 милиона динара).

Највећи позитиван нето финансијски резултат исказала су предузећа у сектору D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, чији је добитак увећан за 68,6% у односу на претходну годину и износи 12.008 милиона динара, а чини близу три петине укупног добитка јав-

них предузећа. Значајно учешће (по 10,2%) у укупном позитивном резултату јавних предузећа у 2015. години бележе и предузећа у секторима G-Трговина на велико и мало... (2.016 милиона динара) и E-Снабдевање водом (2.006 милиона динара), чији је добитак вишеструко порастао у поређењу са претходном годином. У сфери негативних резултата остала су јавна предузећа која су пословала у сектору F-Грађевинарство, мада је њихов губитак у износу од 8.200 милиона динара, смањен за 9,8%.

На нивоу свих јавних предузећа посматрано према величини остварени су позитивни резултати, али је претежни део укупног добитка (7.369 милиона динара или 88,7%) реализован у великим предузећима, која су претходне године исказала губитак (43.919 милиона динара).

Боље резултате пословања јавних предузећа у односу на претходну годину поткрепљује и податак да је повећан број предузећа која су пословала са нето добитком, тако да је са позитивном резултатом пословало 20 предузећа више него претходне године, односно укупно 350 јавних предузећа. Укупан нето добитак јавних предузећа износи 27.015 милиона динара и више него за четвртину је већи у поређењу са прошлогодишњим. С друге стране, нето губитак у висини од

Табела 23: Резултати пословања јавних предузећа

О П И С	ГОДИНА			
	2015		2014	
	Износ (у мил. динара)	Број јавних предузећа	Износ (у мил. динара)	Број јавних предузећа
1. Нето добитак	27.015	350	21.273	330
2. Нето губитак	18.704	130	65.233	130
Нето финансијски резултат	8.310	-	-43.960	-

Табела 24: Структура пословне имовине јавних предузећа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
А. Уписани а неуплаћени капитал	128	26	493,6
Б. Стална имовина	2.062.302	1.621.016	127,2
Нематеријална имовина	9.352	8.981	104,1
Некретнине, постројења и опрема	1.830.175	1.148.349	159,4
Биолошка средства	109.150	110.617	98,7
Дугорочни финансијски пласмани	111.831	349.496	32,0
Дугорочна потраживања	1.794	3.573	50,2
В. Одложена пореска средства	1.178	1.010	116,6
Г. Обртна имовина	281.044	278.332	101,0
Залихе	63.492	31.337	202,6
Потраживања по основу продаје	110.740	110.893	99,9
Краткорочни финансијски пласмани	22.817	35.738	63,8
Остала краткорочна потраживања	24.350	64.052	38,0
Готовински еквиваленти и готовина	59.646	36.312	164,3
Д. Укупна актива = Пословна имовина	2.344.652	1.900.384	123,4

18.704 милиона динара, исказало је као и претходне године 130 предузећа, али је тај губитак мањи за 71,3%. Нето финансијски резултат није исказало пет јавних предузећа.

Јавна предузећа располажу са значајним финансијским потенцијалима, будући да њихова пословна имовина у износу од 2.344.652 милиона динара чини 18,3% имовине целе привреде, а капитал од 1.563.957 милиона динара, преко четвртине укупног капитала. При томе, капацитети јавних предузећа у 2015. години бележе приличан годишњи раст,

и то пословна имовина за 23,4%, а капитал за 30,2%, што је највећим делом последица напред поменуте статусне промене припајања седам великих друштава са ограниченом одговорношћу једном јавном предузећу.

Финансијска структура јавних предузећа се знатно разликује од укупне привреде, с обзиром да је реч претежно о капитално интензивним делатностима, што показују изразито високо учешће сталне имовине од 88,0% у пословној имовини, као и капитала, који са износом од 1.563.957 милиона динара

Табела 25: Структура извора финансирања јавних предузећа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
А. Капитал	1.563.957	1.201.473	130,2
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	316.017	272.127	116,1
Дугорочна резервисања	25.037	10.449	239,6
Дугорочне обавезе	290.980	261.678	111,2
В. Одложене пореске обавезе	83.351	16.918	492,7
Г. Краткорочне обавезе	489.918	517.849	94,6
Краткорочне финансијске обавезе	213.888	151.341	141,3
Обавезе из пословања	86.216	177.942	48,5
Остале краткорочне обавезе	189.815	188.566	100,7
Д. Губитак изнад висине капитала	108.592	107.983	100,6
Ђ. Укупна пасива	2.344.652	1.900.384	123,4

чини две трећине укупних извора финансирања. Наведено потврђује и изразито висок рачно сопственог капитала од 62,1%, уједно и знатно већи него на нивоу целе привреде (35,2%), односно степен задужености од 0,61, који указује на мању задуженост тих предузећа од укупне привреде (1,84).

Највећи део потенцијала ангажују предузећа из сектора D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, која су пословну имовину, од 1.191.543 милиона динара, повећала за 84,2%, док су капитал, у износу од 720.964 милиона динара, двоструко увећала у односу на претходну годину, а овакав раст превасходно је последица напред изнетих промена код два јавна предузећа. Велики део финансијских капацитета сконцентрисан је и у оквиру предузећа из сектора F-Грађевинарство, која располажу пословном имовином у износу од 554.125 милиона динара и капиталом од 423.294 милиона динара, али је при томе њихово учешће у пословној имовини и капиталу свих јавних предузећа прилично опало у поређењу са претходном годином (6,0 односно 9,4 п.п.). Истовремено, готово целокупан обим финансијских капацитета је у поседу великих јавних предузећа (2.087.709 милиона динара пословне имовине и 1.425.568 милиона динара капитала).

Јавна предузећа су за обављање укупних активности користила позајмљене изворе финансирања у висини од 889.287 милиона динара, тако да је њихов укупан дуг за 10,2% већи него у претходној години. При томе, краткорочне обавезе чине нешто више од половине укупних обавеза, што је нешто повољније у односу на претходну годину када су учествовале са скоро две трећине у туђим изворима финансирања.

Континуирано нагомилавање губитака јавних предузећа је велики терет за српску привреду, будући да тај сегмент генерише 12,0% њених губитака. У 2015. години укупни губици јавних предузећа исказани су у износу од 417.999 ми-

питала од 22,3% благо је смањена у односу на претходну годину (24,5%) и знатно је испод стопе на нивоу привреде (43,5%).

Велика јавна предузећа готово у целини носе укупне губитке (382.186 милиона динара) посматраног сегмента, а истовремено скоро три четвртине кумулираних губитака односе се на предузећа која су пословала у сектору D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (301.249 милиона динара), чији је губитак чак три пута већи у односу на прошлогодишњи. Предузећа из сектора H-Саобраћај и складиштење која су у протеклој години носила скоро половину губитака свих јавних предузећа, у 2015. години, драстично су смањила те губитке (85,7%), па они чине 6,0% губитака целог сегмента и износе 25.090 милиона динара. Овако измењена секторска структура губитака последица је раније поменутих промена које су обележиле пословање два велика јавна предузећа у 2015. години.

Да дугорочна финансијска равнотежа није успостављена на нивоу јавних предузећа имплицира пословање тих предузећа, на укупном нивоу, са негативним нето обртним капиталом, у износу од 291.048 милиона динара, што је за 13,9% више него у претходној години. Истовремено, за финансирање сталне имовине и залиха, предузећима је недостајало 354.540 милиона динара дугорочних извора финансирања, односно 23,6% више у односу на претходну годину.

Дугорочни финансијски дисбаланс посебно је изражен код великих јавних предузећа, која су пословала са највећим износом негативног нето обртног капитала, од 232.740 милиона динара, а недостајало им је 289.113 милиона динара дугорочног капитала. За разлику од претходне године када су са највећим износом негативног нето обртног капитала односно недостајућег дугорочног капитала пословала предузећа из сектора H-Саобраћај и складиштење, у 2015. години, превасходно услед напред поменуте промене пре-

Табела 26: Укупни губици јавних предузећа

ОПИС	ГОДИНА			
	2015		2014	
	Износ (у мил. динара)	Број јавних предузећа	Износ (у мил. динара)	Број јавних предузећа
1. Губитак	417.999	263	354.772	256
2. Губитак изнад висине капитала	108.592	68	107.983	50

лиона динара, а они су расли бржим темпом него на нивоу целе привреде (17,8% наспрам 9,5%). Од укупних губитака, губици изнад висине капитала износе 108.592 милиона динара и они су готово на прошлогодишњем нивоу. Међутим, како је услед преноса капитала седам друштава са ограниченом одговорношћу на једно јавно предузеће раст капитала јавних предузећа у 2015. години био посебно изражен и прилично већи од раста губитака, стопа изгубљеног ка-

тежне делатности једног јавног предузећа, према високом износу негативног нето обртног капитала (170.800 милиона динара), већем чак 3,7 пута од прошлогодишњег, издвајају се предузећа из сектора D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, којима је недостајао 212.351 милион динара дугорочног капитала за одржавање постигнутог обима активности, што је четири пута више у односу на претходну годину.

4.3 ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА У ПОСТУПКУ ПРИВАТИЗАЦИЈЕ (БЕЗ ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА И ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА У СТЕЧАЈУ И ЛИКВИДАЦИЈИ)

Привредна друштва у поступку приватизације, с обзиром на финансијске потешкоће којима су изложена и потребу за подршком државе ради стварања претпоставки за њихов даљи опстанак и приватизацију, већ дуго времена представљају осетљив део српске привреде. Имајући у виду да је у складу са законом који уређује приватизацију прописан рок да се друштвени капитал, изузев субјеката приватизације од стратешког значаја, мора приватизовати до краја 2015. године, евидентно је значајно сужење тог сегмента привреде у односу на претходну годину.

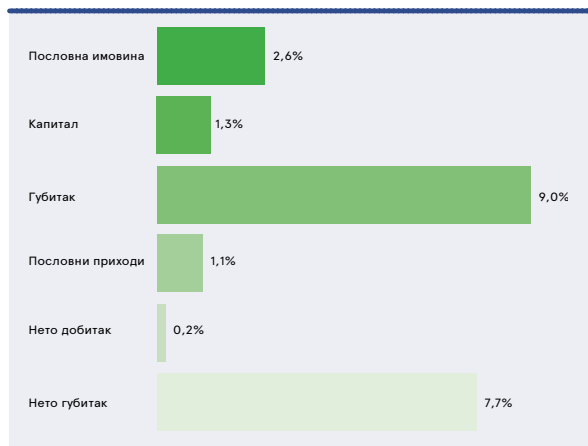
Сегмент привредних друштава у поступку приватизације, на крају 2015. године, обухвата 96 привредних друштава⁹, што је два и по пута мање у поређењу са претходном годином (240). Друштва у поступку приватизације запошљавала су укупно 23.584 радника, односно за 19.274 радника мање него у претходној години, а на њих се односи 2,4% укупног броја запослених у привреди.

На нивоу целог сегмента, највише привредних друштава, њих 50, пословало је у разменљивим секторима, при чему су она запошљавала и највише радника односно 79,2% од свих запослених у друштвима у том статусу. У сектору С-Прерађивачка индустрија пословао је највећи број (36) привредних друштава у приватизацији, а у њима је било запослено више од половине радника (12.854). Посматрано према величини, око две трећине друштава у поступку приватизације разврстано је у мала (33) и средња друштва (32), а највише радника било је

запослено у великим привредним друштвима (15.783 или 66,9%).

Иако је број привредних друштава у поступку приватизације значајно опао у поређењу са претходном годином, треба истаћи да тих 96 друштава генерише 7,7% укупног нето губитка привреде, ствара 4,9% укупних обавеза и кумулира чак 9,0% губитака свих привредних друштава, док је њихово учешће у осталим перформансама привреде незнатно.

Графикон 15: Учесће привредних друштава у поступку приватизације у перформансама привреде

Осетно сужење овог сегмента привреде допринело је да припадајућа привредна друштва искажу значајно мање (35,3% односно 44,4%) укупне приходе и укупне расходе него претходне године, у износу од 112.889 милиона динара односно 137.199 милиона динара, а њих претежно чине при-

Табела 27: Структура укупних прихода и укупних расхода привредних друштава у поступку приватизације

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
A. Укупни приходи	112.889	174.533	64,7
Б. Укупни расходи	137.199	246.610	55,6
Пословни приходи	98.721	157.416	62,7
Пословни расходи	102.982	177.667	58,0
I Пословни резултат	-4.261	-20.251	21,0
Финансијски приходи	8.330	9.230	90,3
Финансијски расходи	25.587	51.651	49,5
II Резултат из финансирања	-17.257	-42.422	40,7
Приходи из осталих активности	5.134	7.822	65,6
Расходи из осталих активности	8.487	16.678	50,9
III Резултат из осталих активности	-3.353	-8.856	37,9
IV Нето добитак пословања које се обуставља	703	65	n/a
V Нето губитак пословања које се обуставља	142	614	23,2

⁹ Према подацима Агенције за приватизацију (стање на дан 31. децембра 2015. године) у поступку приватизације било је укупно 106 привредних друштава, од чега су 102 друштва доставила податке за статистичке и друге потребе Агенцији за привредне регистре, а за потребе ове анализе изузета су три привредна друштва над којима је покренут поступак стечаја, као и три јавна предузећа

ходи и расходи остварени из пословних активности. Највећи део активности друштава у приватизацији, као и у претходној години, сконцентрисан је у сектору С-Прерађивачка индустрија, где је остварено преко половине укупних прихода и укупних расхода, као и у оквиру сектора К-Финансијске делатности и делатност осигурања, у коме је остварено 29,2% укупних прихода и 28,1% укупних расхода. Истовремено, са аспекта величине, у исказаним укупним приходима и укупним расходима доминантно је учешће великих привредних друштава (79,6% односно 75,1%).

На нивоу сегмента привредних друштава у поступку приватизације остварен је негативан резултат из пословних активности у износу од 4.261 милион динара, а истовремено она бележи и губитак из осталих активности од 3.353 милиона динара. Међутим, имајући у виду да су привредна друштва у поступку приватизације преоптерећена обавезама, главни део њихових губитака настаје по основу сервисирања дуга, с обзиром на високе расходе камата и негативних курсних разлика, тако да губитак из финансирања износи 17.257 милиона динара.

И у 2015. години, сегмент привредних друштава у поступку приватизације остао је при врху када је реч о главним генераторима губитака на нивоу целе српске привреде, упркос томе што је број тих друштава драстично умањен. Овај сегмент привреде исказао је негативан нето финансијски резултат, за две трећине мањи него претходне године, у износу од 23.889 милиона динара. При томе, 75 привредних друштава пословало је са нето губитком, који укупно износи 24.803 милиона динара, док је само њих 18 пословало позитивно и исказало нето добитак у укупном износу од 914 милиона динара. Три друштва нису исказала нето финансијски резултат.

динара, а услед знатно мањег броја тих друштава у односу на претходну годину, она је смањена за 30,0% у поређењу са претходном годином.

Највећи део билансног потенцијала сконцентрисан је у секторима К-Финансијске делатности и делатност осигурања (34,5%), С-Прерађивачка индустрија (32,9%) и А-Пољопривреда, шумарство и рибарство (21,8%). Истовремено, на велика привредна друштва из овог сегмента односи се претежни део (74,0%) пословне имовине.

Пословна имовина привредних друштава у приватизацији у делу од 225.673 милиона динара уложена је у сталну имовину, а 109.391 милион динара издвојен је за обртну имовину. При томе, некретнине, постројења и опрема, као највећи део сталне имовине, износе 199.923 милиона динара, док у обртној имовини највише учествују краткорочни финансијски пласмани са 34.418 милиона динара, као и остала краткорочна потраживања у износу од 33.657 милиона динара.

Упркос мањем броју привредних друштава у поступку својинске трансформације него претходне године, на крају 2015. године привредна друштва у поступку приватизације располагала су капиталом у износу од 75.981 милион динара, који је за 6,2% већи у поређењу са претходном годином.

Увећању капитала највише су допринела привредна друштва из сектора А-Пољопривреда, шумарство и рибарство, с обзиром да је њихов капитал у односу на претходну годину повећан за трећину и износи 49.311 милиона динара, а он чини скоро две трећине капитала свих друштава у приватизацији. Такође, у великим системима, који су капитал на годишњем

Табела 28: Резултати пословања привредних друштава у поступку приватизације

О П И С	ГОДИНА			
	2015		2014	
	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у пост. приватизације	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у пост. приватизације
1. Нето добитак	913	18	186	41
2. Нето губитак	24.803	75	71.483	195
Нето финансијски резултат	-23.889	-	-71.297	-

Преко половине негативног нето финансијског резултата привредних друштава у приватизацији исказала су друштва која су пословала у сектору С-Прерађивачка индустрија (12.779 милиона динара или 53,5%), а приличан део губитака односи се и на друштва из сектора К-Финансијске делатности и делатност осигурања (5.643 милиона динара или 23,6%), мада су ти губици значајно мањи од прошлогодишњих (68,9% односно 24,7%). Такође, у исказаним губицима, и даље, преовлађују велики системи (12.819 милиона динара или са 53,7%).

На незавидан положај привредних друштава у приватизацији упућује и слаба финансијска структура тих друштава у којој су њихове укупне обавезе веће од вредности имовине, а губици достижу високе износе.

Пословна имовина привредних друштава у поступку приватизације, на крају 2015. године, износи 335.903 милиона

нивоу увећали за 47,7%, сконцентрисано је скоро три четвртине капитала целог сегмента.

Међутим, укупне обавезе, иако су смањене за 44,6%, и даље чине претежни део извора финансирања привредних друштава која се приватизују и оне износе 405.407 милиона динара, тако да премашују вредност целокупне имовине.

Највећи део укупног дуга потиче из краткорочних обавеза, које су исказане су у износу од 308.648 милиона динара, а претежно су последица обавеза по основу зарада и накнада зарада, обавеза из специфичних послова и других краткорочних обавеза.

Смањени број субјеката приватизације него претходне године одразио се на то да посматрани сегмент привредних друштава исказује укупне губитке у висини од 313.285 милиона динара, који су за 46,7% мањи од прошлогодишњих, па

Табела 29: Структура пословне имовине привредних друштава у поступку приватизације

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
А. Уписани а неуплаћени капитал	1	4	19,4
Б. Стална имовина	225.673	318.473	70,9
Нематеријална имовина	2.486	4.674	53,2
Некретнине, постројења и опрема	199.923	268.915	74,3
Биолошка средства	2.483	2.829	87,8
Дугорочни финансијски пласмани	20.251	41.999	48,2
Дугорочна потраживања	530	55	959,7
В. Одложена пореска средства	838	1.113	75,4
Г. Обртна имовина	109.391	160.342	68,2
Залихе	25.678	45.365	56,6
Потраживања по основу продаје	12.501	33.390	37,4
Краткорочни финансијски пласмани	34.418	32.467	106,0
Остала краткорочна потраживања	33.657	43.738	77,0
Готовински еквиваленти и готовина	3.137	5.382	58,3
Д. Укупна актива = Пословна имовина	335.903	479.931	70,0

је и њихово учешће у губицима целе привреде осетно опало (са 18,5 % на 9,0%). При томе, губитак изнад висине капитала је више него преполовљен у поређењу са претходном годином и износи 145.484 милиона динара. Стопа изгубљеног капитала тих друштава је смањена у односу на претходну годину са 175,4% на 128,5%.

Највећи део укупних губитака (225.466 милиона динара), и поред њиховог значајног годишњег пада (29,4%), носе привредна друштва која послују у сектору С-Прерађивачка индустрија. Посматрано према величини, скоро две трећине укупног губитка односи се на велика привредна дру-

штва, с тим да она бележе смањење губитка на годишњем нивоу од 39,7%.

Нарушен финансијски положај сегмента привредних друштава у поступку приватизације, услед високог износа укупних обавеза и кумулираних губитака, показује и њихово пословање са негативним нето обртним капиталом, односно финансирање сталне имовине из краткорочних извора у износу од 208.841 милион динара. Истовремено, за стабилну равнотежу односно за финансирање сталне имовине и залиха тим друштвима је недостајало 234.518 милиона динара дугорочног капитала.

Табела 30: Структура извора финансирања привредних друштава у поступку приватизације

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
А. Капитал	75.981	71.574	106,2
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	86.337	205.765	42,0
Дугорочна резервисања	10.596	13.373	79,2
Дугорочне обавезе	75.740	192.392	39,4
В. Одложене пореске обавезе	10.423	9.498	109,7
Г. Краткорочне обавезе	308.648	517.144	59,7
Краткорочне финансијске обавезе	103.121	155.386	66,4
Обавезе из пословања	79.264	145.420	54,5
Остале краткорочне обавезе	126.262	216.338	58,4
Д. Губитак изнад висине капитала	145.484	324.050	44,9
Ђ. Укупна пасива	335.903	479.931	70,0

Табела 31: Укупни губици привредних друштава у поступку приватизације

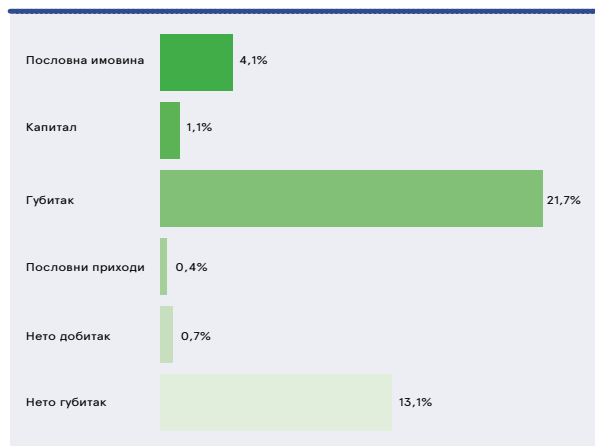
О П И С	ГОДИНА			
	2015		2014	
	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у пост. приватизације	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у пост. приватизације
1. Губитак	313.285	91	587.477	224
2. Губитак изнад висине капитала	145.485	50	324.050	156

Недовољан износ дугорочних средстава за финансирање сталне имовине највише је испољен код привредних друштава у сектору С-Прерађивачка индустрија, чији је негативан нето обртни капитал исказан у износу од 148.434 милиона динара, при чему мањак дугорочног капитала за финансирање сталне имовине и залиха у том сектору износи 167.422 милиона динара. Истовремено, велики системи учествују са 71,7% у укупном негативном нето обртном капиталу и са 72,6% у недостајућем дугорочном капиталу посматраног сегмента привреде.

4.4 ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА У СТЕЧАЈУ И ЛИКВИДАЦИЈИ (БЕЗ ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА)

Број привредних друштава у Републици Србији, која су 2015. годину окончала у статусу стечаја или ликвидације од 5.098 друштава¹⁰, већи је за 11,7% у односу на претходну годину. У поменутих друштвима било је запослено 9.996 радника, што је за 8,9% мање у поређењу са претходном годином. Сегмент привредних друштава над којима је отворен поступак стечаја или ликвидације чини 5,5% од укупног броја привредних друштава и запошљава 1,0% од свих запослених у домаћој привреди.

Графикон 16: Учешће привредних друштава у стечају и ликвидацији у перформансама привреде

Секторска структура привредних друштава у стечају и ликвидацији показује да су та друштва била најбројнија у секторима Г-Трговина на велико и мало... (1.782 или 35,0%), С-Прерађивачка индустрија (1.129 или 22,1%) и М-

Стручне, научне и иновационе делатности (473 или 9,3%). Истовремено, преко половине радника (5.151) било је запослено у друштвима која су пословала у сектору С-Прерађивачка индустрија, а велики број радника запошљавала су и друштва из сектора А-Пољопривреда, шумарство и рибарство (1.858 или 18,6%) и F-Грађевинарство (1.283 или 12,8%). У односу на претходну годину, број запослених драстично су смањила привредна друштва у стечају и ликвидацији у сектору Г-Трговина на велико и мало... (са 5.629 на 765).

Од свих привредних друштава у стечају и ликвидацији, 11 су велики системи, а они су запошљавали 3.812 или 38,1% радника. С друге стране, највише је микро привредних друштава, њих 4.946 или 97,0%, а у њима су била запослена 1.792 или 17,9% радника.

Будући да сам статус привредних друштава у стечају и ликвидацији имплицира њихов тежак положај, у оквиру тих друштава реализује се тек незнатан део укупне пословне активности, па она остварују свега 0,6% укупних прихода и 1,0% укупних расхода целе привреде. И њихов удео у укупно оствареном нето добитку свих привредних друштава (0,7%) је скроман, али је учешће у исказаном нето губитку од 13,1% знатно веће. Од укупних финансијских капацитета привреде поменути друштва располажу са 4,1% пословне имовине и 1,1% капитала, а у њима је сконцентрисано више од петине губитака свих привредних друштава.

Пословање привредних друштава у статусу стечаја и ликвидације у највећој мери опредељивала су привредна друштва из сектора С-Прерађивачка индустрија и Г-Трговина на велико и мало..., која у оствареним финансијским перформансама целог тог сегмента учествују у просеку са 36,8% односно 20,1%. Са аспекта величине, претежан утицај остварују микро привредна друштва на која се просечно односи 58,1% укупних перформанси сегмента.

Привредна друштва у стечају и ликвидацији, у 2015. години, остварила су укупне приходе у износу од 54.067 милиона динара и укупне расходе у износу од 92.840 милиона динара, који бележе изузетно високе годишње стопе раста од 67,8% односно 46,5%, што је пре свега последица већег броја друштава у том статусу.

Од укупно остварених прихода две трећине чине пословни приходи, који износе 35.828 милиона динара и више него двоструко су увећани у односу на претходну годину. Изражен раст (76,6%) бележе и финансијски приходи исказани у

¹⁰ На крају 2015. године укупно је било 5.109 привредних друштава у стечају и ликвидацији, од којих су 11 јавна предузећа, а три су била у поступку приватизације. За потребе ове анализе подаци за јавна предузећа нису обухваћени у оквиру података за привредна друштва у стечају и ликвидацији

Табела 32: Структура укупних прихода и укупних расхода привредних друштава у стечају и ликвидацији

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
A. Укупни приходи	54.067	32.225	167,8
Б. Укупни расходи	92.840	63.365	146,5
Пословни приходи	35.828	16.970	211,1
Пословни расходи	46.158	24.721	186,7
I Пословни резултат	-10.331	-7.751	133,3
Финансијски приходи	7.095	4.017	176,6
Финансијски расходи	11.004	6.721	163,7
II Резултат из финансирања	-3.909	-2.704	144,6
Приходи из осталих активности	11.124	11.187	99,4
Расходи из осталих активности	33.755	30.736	109,8
III Резултат из осталих активности	-22.631	-19.549	115,8
IV Нето добитак пословања које се обуставља	21	51	40,1
V Нето губитак пословања које се обуставља	1.923	1.188	161,8

висини од 7.095 милиона динара, док су приходи из осталих активности у износу од 11.124 милиона динара тек незнатно опали (0,6%).

На страни расхода, скоро половину чине пословни расходи, са износом од 46.158 милиона динара, који су за 86,7% порасли у поређењу са прошлгодишњим. Овај сегмент привреде бележи високе расходе из осталих активности (33.755 милиона динара), који чине више од трећине укупних расхода, а они су већи у односу на претходну годину за 9,8%. Тренд раста обележио је и финансијске расходе (63,7%) и они износе 11.004 милиона динара.

а без исказаног нето финансијског резултата пословала су 1.832 друштва.

Као последица већег броја привредних друштава у стечају и ликвидацији, на крају 2015. године, пословна имовина и капитал друштава у том статусу бележе раст од 31,7% односно 21,5% у поређењу са претходном годином и исказани су у износу од 526.316 милиона динара односно 67.089 милиона динара.

Нешто мање од половине пословне имовине чини стална имовина, која је исказана у вредности од 237.176 милиона

Табела 33: Резултати пословања привредних друштава у стечају и ликвидацији

О П И С	ГОДИНА				
	2015		2014		
	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у стечају и ликвидацији	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у стечају и ликвидацији	
1. Нето добитак	3.466	493	4.365	425	
2. Нето губитак	42.335	2.773	35.542	2.586	
Нето финансијски резултат	-38.869	-	-31.177	-	

Привредна друштва у стечају и ликвидацији на укупном нивоу завршила су 2015. годину са негативним нето финансијским резултатом од 38.869 милиона динара и за четвртину већим у односу на претходну годину. У том сегменту привреде преко половине привредних друштава, њих 2.773, пословало је са нето губитком, који укупно износе 42.335 милиона динара, тако да је износ тог губитка повећан за 19,1% у поређењу са претходном годином. Свега 493 привредна друштва исказала су нето добитак, мањи за петину од прошлгодишњег, у износу од 3.466 милиона динара,

а њен највећи део (165.685 милиона динара) односи се на улагања у некретнине, постројења и опрему, што је за 44,0% више него претходне године. У истом периоду, дугорочни финансијски пласмани, порасли су за три петине и износе 61.746 милиона динара.

Улагања у обртну имовину већа су за 22,7% и износе 287.661 милион динара, а од тога у залихе је уложено 83.155 милиона динара, уз њихов годишњи раст од 17,1%. Потраживања по основу продаје бележе бржи темпо рас-

Табела 34: Структура пословне имовине привредних друштава у стечају и ликвидацији

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
А. Уписани а неуплаћени капитал	828	919	90,1
Б. Стална имовина	237.176	163.406	145,1
Нематеријална имовина	5.415	1.600	338,5
Некретнине, постројења и опрема	165.685	115.076	144,0
Биолошка средства	3.026	6.370	47,5
Дугорочни финансијски пласмани	61.746	38.488	160,4
Дугорочна потраживања	1.305	1.872	69,7
В. Одложена пореска средства	650	727	89,4
Г. Обртна имовина	287.661	234.477	122,7
Залихе	83.155	71.037	117,1
Потраживања по основу продаје	76.857	58.864	130,6
Краткорочни финансијски пласмани	40.641	34.683	117,2
Остала краткорочна потраживања	70.568	58.662	120,3
Готовински еквиваленти и готовина	16.439	11.231	146,4
Д. Укупна актива = Пословна имовина	526.316	399.529	131,7

та (30,6%) и исказана су у износу од 76.857 милиона динара, док су остала краткорочна потраживања у висини од 70.568 милиона динара повећана за петину.

У структури извора финансирања привредних друштава у стечају и ликвидацији највећи део чине укупне обавезе са износом од 927.671 милион динара, а оне су за две петине веће у поређењу са прошлогодишњим. Када је реч о рочној структури тих обавеза, превагу имају краткорочна задуживања, која чине чак 84,5%. При томе, обавезе из пословања исказане у висини од 336.538 милиона динара, иако су рале нешто успоренијим темпом (32,0%), и даље чине претежни део дуга.

На крају 2015. године укупан губитак привредних друштава у стечају и ликвидацији повећан је за 42,0% у поређењу са претходном годином и износи 754.644 милиона динара. Како је темпо раста губитака поменутих друштава знатно изнад раста губитака целе привреде, то је и њихово учешће у губицима свих привредних друштава скочило са 16,7% у 2014. години на 21,7% у 2015. години. Губици изнад висине капитала бележе још бржи раст (46,3%) и износе 468.445 милиона динара, а њихово учешће на нивоу привреде повећано је са 23,7% на 30,4%. Последице, привредна друштва у стечају и ликвидацији бележе и изузетно високу стопу изгубљеног капитала од 214,1%, која је знатно изнад прошлогодишње (200,3%).

Табела 35: Структура извора финансирања привредних друштава у стечају и ликвидацији

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
А. Капитал	67.089	55.226	121,5
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	143.920	104.728	137,4
Дугорочна резервисања	12.564	7.511	167,3
Дугорочне обавезе	131.356	97.217	135,1
В. Одложене пореске обавезе	1.962	683	287,1
Г. Краткорочне обавезе	781.789	559.129	139,8
Краткорочне финансијске обавезе	214.054	147.741	144,9
Обавезе из пословања	336.538	254.862	132,0
Остале краткорочне обавезе	231.198	156.525	147,7
Д. Губитак изнад висине капитала	468.445	320.238	146,3
Ђ. Укупна пасива	526.316	399.529	131,7

Табела 36: Укупни губици привредних друштава у стечају и ликвидацији

О П И С	ГОДИНА			
	2015		2014	
	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у стечају и ликвидацији	Износ (у мил. динара)	Број пр. друштава у стечају и ликвидацији
1. Губитак	754.644	3.707	531.265	3.389
2. Губитак изнад висине капитала	468.445	2.596	320.238	2.354

Неповољан финансијски положај привредних друштава у стечају и ликвидацији одразио се и на висок износ негативног нето обртног капитала, тако да су та друштва из краткорочних извора финансирала сталну имовину у износу од 495.435 милиона динара, што је за 52,6% више него у претходној години и чини две трећине негативног нето

обртног капитала исказаног код свих привредних друштава. Друштвима у стечају и ликвидацији је за финансирање сталне имовине и залиха недостајао дугорочни капитал у износу, већем за 46,2% у поређењу са претходном годином, од 578.591 милион динара.

II ПОСЛОВАЊЕ УСТАНОВА

Побољшане економске прилике утицале су и на пословање установа, које су пословну 2015. годину завршиле са више од четири пута већим позитивним нето финан-

сијским резултатом, повећаном пословном имовином и капиталом, али и са губицима већим од прошлогодишњих.

1. БРОЈ УСТАНОВА И БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ

На крају 2015. године у Републици Србији пословало је укупно 1.585 установа које су обављале делатност ради стицања добити у области трговине, образовања, здравствене и социјалне заштите, информисања и комуникација и сл, а примењују Закон о рачуноводству. При томе, податке за статистичке и друге потребе за ту годину поднеле су 1.143 установе, а они су обрађени за 1.090 установа.

Број установа је у 2015. години повећан за 56 у односу на претходну годину, а укупан број запослених за 1.076, тако да су оне запошљавале 26.616 радника.

Установе су обављале делатност у оквиру 15 сектора, од укупно 21 сектора, што представља проширење делатности

на још један сектор у односу на претходну годину. Секторско груписање установа је непромењено, тако су, и даље, биле најбројније у секторима: G-Трговина на велико и мало... (474 или 43,5%), P-Образовање (253 или 23,2%) и Q-Здравствена и социјална заштита (218 или 20,0%), и оне чине 86,7% свих установа.

И по броју запослених, као и претходне године, предњаче установе које су пословале у сектору G-Трговина на велико и мало... (7.400 или 27,8%), затим следе сектори P-Образовање (4.794 или 18,0%), J-Информисање и комуникације (4.603 или 17,3%), Q-Здравствена и социјална заштита (4.400 или 16,5%) и M-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (3.696 или 13,9%).

2. ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ УСТАНОВА

2.1 РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА УСТАНОВА

У 2015. години укупни приходи установа износе 113.951 милион динара, а њихов раст у односу на претходну годину је 1,6%. Укупни расходи исказани су у износу од 108.477 милиона динара и у поређењу са претходном годином мањи су за 1,4%.

Установе су највећи део прихода и расхода оствариле из пословних активности, будући да су њихови пословни приходи исказани у износу од 109.433 милиона динара и пословни расходи у износу од 104.737 милиона динара, а већи су за 1,6% односно 10,1% од прошлогодишњих. Бржи раст пословних расхода од пословних прихода, утицао је на смањење позитивног резултата из пословања за 62,9%

Табела 37: Структура укупних прихода и укупних расхода установа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
A. Укупни приходи	113.951	112.142	101,6
Б. Укупни расходи	108.477	110.033	98,6
Пословни приходи	109.433	107.757	101,6
Пословни расходи	104.737	95.105	110,1
I Пословни резултат	4.697	12.652	37,1
Финансијски приходи	960	1.092	88,0
Финансијски расходи	1.105	1.905	58,0
II Резултат из финансирања	-144	-813	17,7
Приходи из осталих активности	3.456	3.267	105,8
Расходи из осталих активности	2.526	12.940	19,5
III Резултат из осталих активности	930	-9.673	n/a
IV Нето добитак пословања које се обуставља	101	26	383,8
V Нето губитак пословања које се обуставља	109	83	131,9

Табела 38: Резултати пословања установа

О П И С	ГОДИНА			
	2015		2014	
	Износ (у мил. динара)	Број установа	Износ (у мил. динара)	Број установа
1. Нето добитак	5.485	775	4.416	711
2. Нето губитак	904	235	3.318	251
Нето финансијски резултат	4.581	-	1.098	-

у односу на претходну годину, тако да он износи 4.697 милиона динара.

Истовремено, установе бележе и негативан резултат из финансирања, који је за више од четири петине мањи у односу на прошлогодишњи, у износу од 144 милиона динара, док су из осталих активности оствариле добитак од 930 милиона динара.

Установе у 2015. години настављају тренд профитабилног пословања и остварују позитиван нето финансијски резултат од 4.581 милион динара, који је у поређењу са прошлогодишњим увећан више од четири пута. Нето добитак је за четвртину већи него претходне године, а исказало га је 775 установа, док је нето губитак смањен скоро за три четвртине и исказале су га 235 установе. Без исказаног резултата пословало је 80 установа (72 у претходној години).

2.2 ПОСЛОВНА ИМОВИНА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА УСТАНОВА

На крају 2015. године установе су располагале са пословном имовином од 84.963 милиона динара, која је повећана у односу на претходну годину за 10,6%.

У оквиру пословне имовине улагања у сталну имовину већа су за 7,8% и износе 39.115 милиона динара, а највећим делом (81,1%) односе се на некретнине, постројења и опрему, које су у односу на претходну годину благо увећане (1,4%).

Обртна имовина исказана је у износу од 45.354 милиона динара, а у поређењу са претходном годином порасла је за 13,3%. У структури обртне имовине највећи део чине залихе које учествују са 37,9% и готовински еквиваленти и готовина са 22,0%.

Установе располажу са капиталом у износу од 34.888 милиона динара, што је у поређењу са претходном годином више за 7,0%.

Табела 39: Структура пословне имовине установа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
А. Уписани а неуплаћени капитал	24	29	83,8
Б. Стална имовина	39.115	36.287	107,8
Нематеријална имовина	3.752	2.960	126,8
Некретнине, постројења и опрема	31.720	31.279	101,4
Биолошка средства	67	61	110,9
Дугорочни финансијски пласмани	3.517	1.922	183,0
Дугорочна потраживања	59	67	88,8
В. Одложена пореска средства	470	470	100,1
Г. Обртна имовина	45.354	40.022	113,3
Залихе	17.198	15.586	110,3
Потраживања по основу продаје	7.798	7.418	105,1
Краткорочни финансијски пласмани	4.931	6.579	74,9
Остала краткорочна потраживања	5.465	4.190	130,4
Готовински еквиваленти и готовина	9.962	6.250	159,4
Д. Укупна актива = Пословна имовина	84.963	76.808	110,6

Табела 40: Структура извора финансирања установа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
А. Капитал	34.888	32.616	107,0
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	12.079	9.320	129,6
Дугорочна резервисања	2.124	1.430	148,5
Дугорочне обавезе	9.954	7.890	126,2
В. Одложене пореске обавезе	247	401	61,8
Г. Краткорочне обавезе	43.257	40.023	108,1
Краткорочне финансијске обавезе	10.361	11.960	86,6
Обавезе из пословања	18.130	16.177	112,1
Остале краткорочне обавезе	14.766	11.887	124,2
Д. Губитак изнад висине капитала	5.508	5.552	99,2
Ђ. Укупна пасива	84.963	76.808	110,6

Међутим, за финансирање пословања установе су у већем обиму користиле позајмљене изворе, тако да су њихове укупне обавезе порасле за 11,7% и износе 55.583 милиона динара, а скоро четири петине дуга чине краткорочна задужевања.

Установе на крају 2015. године исказују укупан губитак у износу од 12.034 милиона динара, који је за 6,7% већи од прошлогодишњег. У оквиру исказаног губитка, губитак изнад висине капитала износи 5.508 милиона динара, а он је смањен за 0,8%.

Позитиван нето обртни капитал установа обележио је њихово пословање и у 2015. години, када он износи 2.320 милиона динара и знатно је већи у поређењу са прошлогодишњим (66 милиона динара). Међутим, за оптимално финансирање пословања односно финансирање сталне имовине и залиха дугорочним изворима недостојало је 14.878 милиона динара капитала, а то је за 4,1% мање у односу на претходну годину.

Табела 41: Укупни губици установа

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА			
	2015		2014	
	Износ (у мил. динара)	Број установа	Износ (у мил. динара)	Број установа
1. Губитак	12.034	411	11.279	402
2. Губитак изнад висине капитала	5.508	242	5.552	246

III ПОСЛОВАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИКА

Постепено оживљавање домаћих економских токова у 2015. години одразило се и на пословање предузетника, тако да су они

раст профитабилности остварили уз увећани обим пословне активности, а при томе и њихови финансијски ресурси су ојачали.

1. БРОЈ ПРЕДУЗЕТНИКА И БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ

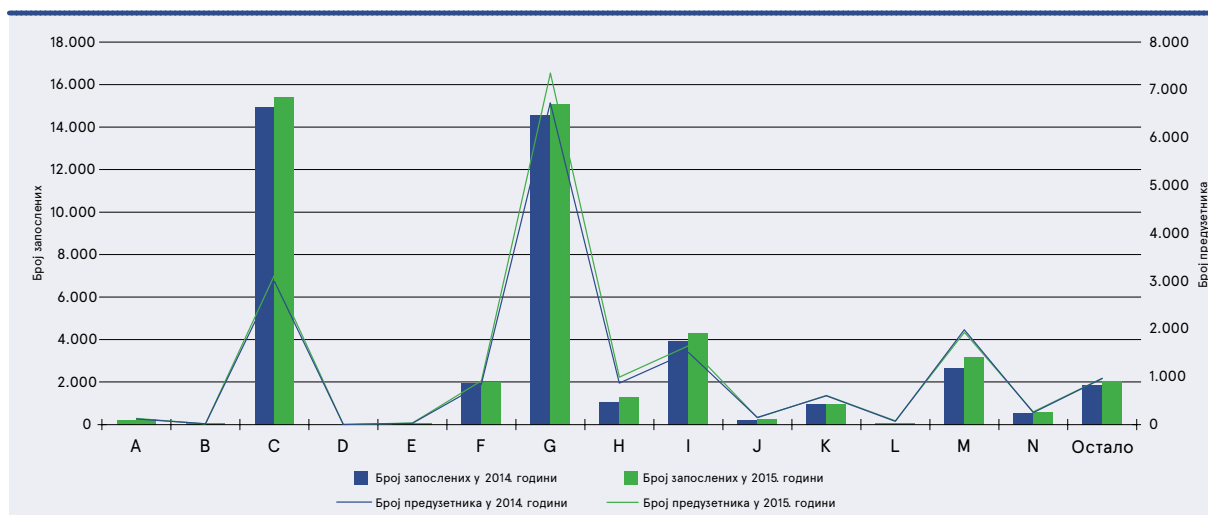
У 2015. години 17.282 предузетника¹¹ водила су књиге по систему двојног књиговодства и доставила податке за статистичке и друге потребе, а ти подаци обрађени су за њих 17.109, што је за 6,0% мање него у претходној години. Укупан број запослених код предузетника порастао је за 2.519 радника (5,9%) у односу на претходну годину, тако да су запошљавали 45.545 радника.

Као и у претходној години, у неразмљивим секторима пословало је нешто више од четири петине предузетника, а

они су пословали са две трећине од укупног броја запослених код свих предузетника.

Више од половине предузетника пословало је у секторима G-Трговина на велико и мало... (6.729 или 39,3%) и С-Прерађивачка индустрија (2.995 или 17,5%) и код њих је било запослено две трећине свих радника, с тим да су број запослених повећали у поређењу са претходном годином за 2,8% односно 3,2%.

Графикон 17: Број предузетника и запослених према секторима

2. ФИНАНСИЈСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ ПРЕДУЗЕТНИКА

2.1 РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕТНИКА

Повећање пословне активности предузетника током 2015. године, као резултат опоравка пословног амбијента, одразило се на раст укупних прихода, остварених у износу од 214.522 милиона динара, и укупних расхода, од 206.197 милиона динара, у односу на претходну годину за 5,1% односно 4,3%.

Укупни приходи предузетника, углавном, су резултат пословних активности (97,6%) и то највише прихода од продаје робе у висини од 130.065 милиона динара и прихода од продаје, производа и услуга, који износе 77.306 милиона динара, а они су већи за 1,6% односно 11,6% у поређењу са претходном годином. Динамичнији годишњи раст бележе финансијски приходи са 2.185 милиона динара, који су повећани за нешто више од петине, док су приходи из осталих активности мањи за 7,7% и износе 2.995 милиона динара.

У структури укупних расхода доминантни су расходи по основу обављања пословне активности, у износу од 201.558 милиона динара, а њихов претежни део (77,9%) чине набавна вредност продате робе, са 108.292 милиона динара, и трошкови материјала горива и енергије, са 48.658 милиона динара. Сви поменути расходи бележе раст у односу на претходну годину, као и финансијски расходи (2,3%) који износе 1.905 милиона динара, док су расходи из осталих активности, у висини од 2.708 милиона динара, приближно на прошлогодишњем нивоу.

Секторски посматрано, претежни део укупно оствареног обима пословне активности предузетника реализован је у оквиру неразмљивих сектора, који су генерисали нешто мање од три четвртине укупних прихода и укупних расхода. При томе, највећи део укупних прихода и укупних расхода (109.981 милион динара односно 108.021 милион динара)

¹¹ У складу са Законом о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2001... и 31/2009) предузетници воде пословне књиге по систему простог књиговодства или по систему двојног књиговодства у складу са Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013)

Табела 42: Структура укупних прихода и укупних расхода предузетника

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
A. Укупни приходи	214.522	204.111	105,1
Б. Укупни расходи	206.197	197.672	104,3
Пословни приходи	209.323	198.854	105,3
Пословни расходи	201.558	193.091	104,4
I Пословни резултат	7.765	5.763	134,7
Финансијски приходи	2.185	1.803	121,2
Финансијски расходи	1.905	1.862	102,3
II Резултат из финансирања	280	-59	n/a
Приходи из осталих активности	2.995	3.245	92,3
Расходи из осталих активности	2.708	2.697	100,4
III Резултат из осталих активности	287	548	52,4
IV Нето добитак пословања које се обуставља	19	208	9,2
V Нето губитак пословања које се обуставља	25	22	116,4
Нето добитак	7.568	6.296	120,2
Нето губитак	1.197	1.568	76,4
VI Нето финансијски резултат	6.371	4.728	134,7

остварили су предузетници који су пословали у сектору G–Трговина на велико и мало..., а они су већи за 2,9% односно 2,8% у поређењу са претходном годином. На другој страни, укупни приходи и укупни расходи у разменљивом сектору С–Прерађивачка индустрија, који чине нешто више од четвртине тих прихода и расхода (55.994 милиона динара односно 53.684 милиона динара) свих предузетника, задржани су на прошлогодишњем нивоу.

Предузетници су у 2015. години наставили вишегодишњу тенденцију остваривања позитивних резултата, при чему је остварен позитиван нето финансијски резултат у износу од 6.371 милион динара, за трећину већи него претходне године. У укупном броју предузетника преовлађују они који су пословали профитабилно, тако да је 13.687 предузетника исказало укупан нето добитак у износу од 7.568 милиона динара, док је у претходној години 13.950 предузетника пословало са добитком у износу од 6.296. На другој страни, нето губитак од 1.197 милиона динара исказао је 2.941 предузетник, за разлику од претходне године када су са укупним нето губитком од 1.568 милиона динара губитка пословала 3.673 предузетника. Без исказаног нето финансијског резултата пословао је 481 предузетник.

Профитабилно пословање предузетници су сачували на нивоу свих сектора, тако да је нешто више од две трећине или 4.266 милиона динара укупног добитка остварено у оквиру неразменљивих сектора, а добитак на нивоу тих сектора је за половину повећан у поређењу са прошлогодишњим. Највећи позитиван нето финансијски резултат исказали су предузетници који су пословали у разменљивом сектору С–Прерађивачка индустрија, у износу од 2.024 милиона динара, а он је већи за 11,0% у поређењу са претходном годином. Такође, раст добитка бележе и разменљиви сектори,

и то сектор G–Трговина на велико и мало... за 14,1%, у коме позитиван резултат износи 1.602 милиона динара, док је на нивоу сектора М–Стручне, научне, иновационе и техничке делатности раст интензивнији, тако да је добитак више него дуплиран и износи 1.327 милиона динара.

2.2 ПОСЛОВНА ИМОВИНА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПРЕДУЗЕТНИКА

На крају 2015. године предузетници су располагали са пословном имовином у износу од 98.489 милиона динара, која је повећана у односу на претходну годину за 5,4%.

Стална имовина износи 27.362 милиона динара и бележи раст од 9,9%, при чему је тај раст, пре свега, одраз повећаних улагања (10,7%) у некретнине, постројења и опрему, у које је уложено 26.790 милиона динара.

Улагања у обртну имовину повећана су успоренијим темпом (3,7%) и износе 71.078 милиона динара. Залихе у износу од 34.368 милиона динара, расле су по стопи од 2,3%, док су потраживања по основу продаје исказана у износу од 21.261 милион динара и учествују са 29,9% у обртној имовини, што је приближно на прошлогодишњем нивоу. Истовремено, готовина и готовински еквиваленти бележе најбржи раст и повећани су за 14,1%, па износе 9.000 милиона динара.

Током 2015. године предузетници бележе значајан раст капитала, па он износи 30.499 милиона динара и за 14,7% је већи него претходне године. Такође, укупне обавезе предузетника исказане су у износу од 71.099 милиона динара, а највећи део дуга (90,9%) чине краткорочно позајмљени

Табела 43: Структура пословне имовине предузетника

у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
А. Уписани а неуплаћени капитал	10	5	204,8
Б. Стална имовина	27.362	24.900	109,9
Нематеријална имовина	141	201	70,4
Некретнине, постројења и опрема	26.790	24.201	110,7
Биолошка средства	95	97	98,1
Дугорочни финансијски пласмани	307	375	81,9
Дугорочна потраживања	28	27	105,2
В. Одложена пореска средства	39	51	76,8
Г. Обртна имовина	71.078	68.515	103,7
Залихе	34.368	33.599	102,3
Потраживања по основу продаје	21.261	20.543	103,5
Краткорочни финансијски пласмани	1.399	1.592	87,9
Остала краткорочна потраживања	5.050	4.894	103,2
Готовински еквиваленти и готовина	9.000	7.887	114,1
Д. Укупна актива = Пословна имовина	98.489	93.471	105,4

извори финансирања. Рацио сопственог капитала је повећан (27,8% према 24,9%), а и поред тога што је степен укупне задужености опао у односу на претходну годину (са 3,02 на 2,60), задуженост предузетника је још увек висока.

У структури финансијских капацитета предузетника, неразмјениви сектори такође имају примат, будући да располажу са преко три петине пословне имовине, у износу од 61.735 милиона динара и са 57,1% односно 17.428 милиона динара капитала. Према појединачним секторима, пословна имовина је највећа код предузетника у сектору Г-Трговина на велико и мало... и то у износу од 35.001 милион динара, а она је финансирана капиталом у износу од 8.905 милиона

динара. Предузетници у сектору С-Прерађивачка индустрија располажу са нешто више од две петине капитала (12.495 милиона динара) и пословном имовином у износу од 35.099 милиона динара. Значајан удео у укупној пословној имовини и капиталу имају и предузетници у секторима F-Грађевинарство (7.113 милиона динара односно 1.580 милиона динара) и M-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (4.879 милиона динара односно 2.098 милиона динара).

Предузетници су на крају 2015. године, исказали укупне губитке од 4.566 милиона, мање за 5,0% мањи од прошлогодишњих, при чему је и стопа изгубљеног капитала опала у односу на претходну годину са 20,7% на 16,7%. Наведене

Табела 44: Структура извора финансирања предузетника

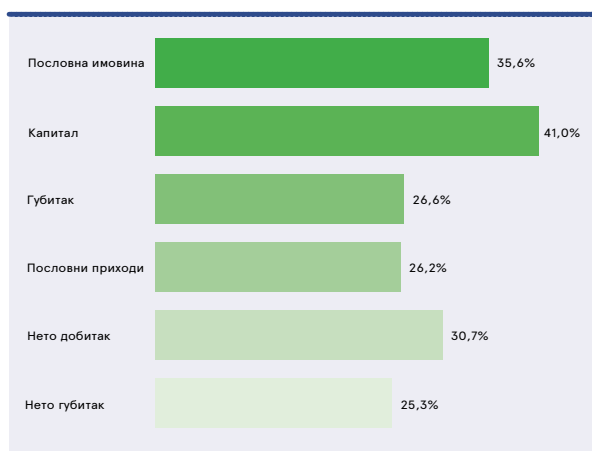
у милионима динара

О П И С	ГОДИНА		ИНД.
	2015	2014	
А. Капитал	30.499	26.582	114,7
Б. Дугорочна резервисања и обавезе	6.446	5.942	108,5
Дугорочна резервисања	239	430	55,5
Дугорочне обавезе	6.208	5.512	112,6
В. Одложене пореске обавезе	11	10	109,4
Г. Краткорочне обавезе	64.642	64.270	100,6
Краткорочне финансијске обавезе	17.487	17.856	97,9
Обавезе из пословања	35.109	34.764	101,0
Остале краткорочне обавезе	12.045	11.650	103,4
Д. Губитак изнад висине капитала	3.109	3.333	93,3
Ђ. Укупна пасива	98.489	93.471	105,4

укупне губитке исказало је 4.808 предузетника, док се у претходној години на 5.475 предузетника односило 4.809 милиона динара губитака. Истовремено, 3.254 предузетника исказало је губитке изнад висине капитала у висини од 3.109 милиона динара, за разлику од претходне године када је 3.725 предузетника забележило ове губитке у износу од 3.333 милиона динара.

Као и у претходној години, укупни губици предузетника у највећем обиму (71,4%) односе се на неразмњиве секторе, иако су они мањи него претходне године. Губитке су у највећем износу (1.248 милиона динара) исказали предузетници у сектору G-Трговина на велико и мало..., а они су за 4,3% опали у односу на претходну годину. И предузетници у сектору С-Прерађивачка индустрија су благо смањили укуп-

Графикон 18: Учешће предузетника из сектора С - Прерађивачка индустрија у укупним перформансама предузетника

не губитке (2,9%), тако да они износе 1.214 милиона динара. Значајнији пад губитака бележе предузетници у сектору М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности (18,1%) и у сектору F-Грађевинарство (16,3%).

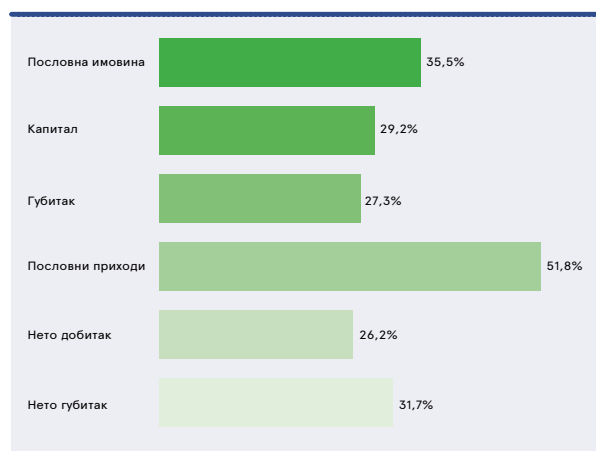
Предузетници су, као и ранијих година, пословали са позитивним нето обртним капиталом у висини од 6.466 милиона динара, који је за 51,2% већи у поређењу са претходном годином. И поред тога, предузетницима је за обављање постигнутог нивоа активности, уз залихе исказане у износу од 34.368 милиона динара, недостајало 27.902 милиона ди-

нара дугорочног капитала, што је за 4,8% мање у односу на претходну годину.

Са позитивним нето обртним капиталом пословали су предузетници збирно посматрано и на нивоу неразмњивих и на нивоу размњивих сектора, а највећи износ тог капитала је код предузетника у секторима G-Трговина на велико и мало... (4.409 милиона динара) и С-Прерађивачка индустрија (2.281 милиона динара). Од појединачних сектора, негативан нето обртни капитал обележио је пословање предузетника у секторима I-Услуге смештаја и исхране и H-Саобраћај и складиштење (438 милиона динара односно 320 милиона динара).

Побољшана финансијска структура предузетника током 2015. године осликава се и кроз мањи износ дугорочног капита-

Графикон 19: Учешће предузетника из сектора G - Трговина на велико и мало... у укупним перформансама предузетника

ла који им је недостајао за финансирање оствареног нивоа пословања у односу на претходну годину, што је тенденција у већини сектора. Највише капитала недостајало је предузетницима који су активност обављали у сектору G-Трговина на велико и мало... (15.050 милиона динара), што је нешто више од половине тог капитала који је недостајао свим предузетницима (53,9%), док је мањак дугорочног капитала за финансирање сталне имовине и залиха код предузетника у секторима С-Прерађивачка индустрија и F-Грађевинарство исказан у износу од 8.050 милиона динара односно 2.044 милиона динара.

СПИСАК ТАБЕЛА И ГРАФИКОНА

I Табеле

1. Основни макроекономски показатељи
2. Структура укупних прихода и укупних расхода привредних друштава
3. Показатељи профитабилности на нивоу привреде
4. Резултати пословања привредних друштава
5. Структура пословне имовине привредних друштава
6. Структура извора финансирања привредних друштава
7. Укупни губици привредних друштава
8. Структура прихода, расхода и резултата према појединим разменљивим секторима
9. Структура прихода, расхода и резултата према појединим неразменљивим секторима
10. Структура пословне имовине према појединим разменљивим секторима
11. Структура пословне имовине према појединим неразменљивим секторима
12. Структура извора финансирања према појединим разменљивим секторима
13. Структура извора финансирања према појединим неразменљивим секторима
14. Структура прихода, расхода и резултата према величини привредних друштава
15. Структура пословне имовине према величини привредних друштава
16. Структура извора финансирања према величини привредних друштава
17. Структура укупних прихода и укупних расхода сегмента привредних друштава без јавних предузећа и привредних друштава у поступку приватизације, стечају и ликвидацији
18. Резултати пословања сегмента привредних друштава без јавних предузећа и привредних друштава у реструктурирању, стечају и ликвидацији
19. Структура пословне имовине сегмента привредних друштава без јавних предузећа и привредних друштава у поступку приватизације, стечају и ликвидацији
20. Структура извора финансирања сегмента привредних друштава без јавних предузећа и привредних друштава у поступку приватизације, стечају и ликвидацији
21. Укупни губици сегмента привредних друштава без јавних предузећа и привредних друштава у поступку приватизације, стечају и ликвидацији
22. Структура укупних прихода и укупних расхода јавних предузећа
23. Резултати пословања јавних предузећа
24. Структура пословне имовине јавних предузећа
25. Структура извора финансирања јавних предузећа
26. Укупни губици јавних предузећа
27. Структура укупних прихода и укупних расхода привредних друштава у поступку приватизације
28. Резултати пословања привредних друштава у поступку приватизације
29. Структура пословне имовине привредних друштава у поступку приватизације

30. Структура извора финансирања привредних друштава у поступку приватизације
31. Укупни губици привредних друштава у поступку приватизације
32. Структура укупних прихода и укупних расхода привредних друштава у стечају и ликвидацији
33. Резултати пословања привредних друштава у стечају и ликвидацији
34. Структура пословне имовине привредних друштава у стечају и ликвидацији
35. Структура извора финансирања привредних друштава у стечају и ликвидацији
36. Укупни губици привредних друштава у стечају и ликвидацији
37. Структура укупних прихода и укупних расхода установа
38. Резултати пословања установа
39. Структура пословне имовине установа
40. Структура извора финансирања установа
41. Укупни губици установа
42. Структура укупних прихода и укупних расхода предузетника
43. Структура пословне имовине предузетника
44. Структура извора финансирања предузетника

II Графициони

1. Број привредних друштава и запослених према секторима
2. Број привредних друштава и запослених према величини привредних друштава
3. Структура пословних прихода привредних друштава
4. Структура пословних расхода привредних друштава
5. Структура пословне имовине привредних друштава
6. Структура извора финансирања привредних друштава
7. Укупни и пословни приходи према секторима
8. Укупни и пословни расходи према секторима
9. Пословна имовина према секторима
10. Укупни приходи привредних друштава према величини
11. Учешће великих привредних друштава у перформансама привреде
12. Пословна имовина према величини привредних друштава
13. Учешће сегмента привредних друштава без јавних предузећа и привредних друштава у поступку приватизације, стечају и ликвидацији у перформансама привреде
14. Учешће јавних предузећа у перформансама привреде
15. Учешће привредних друштава у поступку приватизације у перформансама привреде
16. Учешће привредних друштава у стечају и ликвидацији у перформансама привреде
17. Број предузетника и запослених према секторима
18. Учешће предузетника из сектора С-Прерађивачка индустрија у укупним перформансама предузетника
19. Учешће предузетника из сектора G-Трговина на велико и мало... у укупним перформансама предузетника

Република Србија
Агенција за
привредне регистре